a ¶ Maioribus.i.habētibus maiores honores.Al.
b ¶ Cingulis.al's cingulo:⁊ dic ⁊ inſup.i.ſi nō ſit in illa ꝓuincia iudex militaris:nec etiā metropoleos eṗs exigat ille pſes dictā penā ex vicinis maiorib⁹ cingulis.i.a magiſtratib⁹ qui ſunt in vicina ꝓuincia. maiorib⁹ cingulis.i.q ſunt maiores p cingulos ꝙ ſit dictus preſes.

dicunt:non aūt in pn̄tia iudicis ordinarij eſt neceſſaria quātitcūq̄ ſit quātitas:que auctoritas al's eſſet neceſſaria.vt.s̄.de deſen.ciui.§.nul la.col.ij.⁊ facit ad hoc.C.de dona.l.donatio.§.in cōſcribēdis.⁊.l.ſancim⁹.Quid ſi eſt quātitas infra.ccccc.ſol'.Rn̄.nec ſcriptura eſt neceſſaria:q2 nec i priuata donatiōe eſt neceſſe:ſ3 ſimplex ⁊ nudū pactū ſufficit.vt.C.de dona.l.ſi qs argentum.§.ſinautem hoc minime ſcriptum. Accurſius.

c ¶ Hec agentē.ſ.facientē mulieres ſic iurare.
d ¶ Caſtigare.ſ.volum⁹.
e ¶ Ut nō fiant pigno.⁊c. ¶ Expedit hec ps.j.eod. vſq3 ad.§.illud.Accur.
f ¶ Et vt ſicut.hoc dicitur.j.co.§.illud.
g [I]Nhoneſtas.Et alie leges.vt.ff. quod me.cau. l.extat.⁊.ff.ad leg.iul.de vi.pri.l.pen.⁊ ff.de offi.pre.l.illicitas.⁊ C.vnde vi.ſi quis in tantam.⁊.l.ſi quando.
h ¶ A nobis poſite.vt.C. vn̄ vi.l.ſi.⁊.C.locati.l.ſi.⁊ alie extrauagantes.
i ¶ Cauſa.id eſt turpis pignoratio ⁊ exactio.
k ¶ Legiſlationib⁹.vt.s̄. pri.diximus.
l ¶ Preſumitur.i.obſeruatur.Accurſius.
m ¶ Quā legū.i.maiorē efficaciā inīqtas ꝙ equitas h3 q̄ eſt ex neceſſitate iuris.vt.C.de iudi.l.placuit.qđ tū eſſe nō debet.
n ¶ Preualere.ſic.C.de om̄i agro deſer.l.hac diffinitione.ſic.j.vt nulli iudi.§.quia vero.coll'.ix.
o ¶ Ciuibus.i.hoībus.
p ¶ Nec in vicaneis.i.q moriantur in vicis.
q ¶ Formā.puta cōtraxi tecū in alia regione hoc acto īter nos vt ſi die ſtatuta nō ſolueretur liceat tibi hoīes mee ꝓuīcie pignorare tua auctoritate: ſiue res eorū intromittere.⁊ ꝓbat hec lectio ex eo ꝙ dicit firmā.i.pactū firmatū v̄bis vt liceat ſic capere:⁊ ꝓbat.ff.de arbi.l. arbiter intra certū.Sed qd ſi h̄ in pacto actu3 nō fuerit?Rn̄.idem multo magis.Ite3 qd ſi accepi nō in pign⁹ ſ3 in ſolutū? Rn̄.idem ſm Joā.quare ſubaudi etiam:vt ceſſent iſte due oppoſitiones.
r ¶ Cōpetit.i.nō eſt cōueniēs.ſic.s̄.de eccle.re.immo.§.ſi v̄o nō priuatus.
s ¶ Et ſupplicia.nam et ipſos hoīes capiebant ⁊ ſupplicia eis imponebāt qđ fieri non debet.
t ¶ Sciētibus.⁊ al's ſcientium.⁊ facit.s̄.titu.ꝑri. §.fina.
v ¶ Geſtis monumentorum.i.vt fiāt corā iudice ordinario prebēte auctoritatem huic donationi: q2 ſufficit ipſius imperatoris pn̄tia:vt ⁊ al's.C.d teſta.l.omnium.
x ¶ Niſi tātūmō.q.d.fiant hmōi donationes in rei veritate:⁊ ſcribant p tabellionē:⁊ alia fiāt q̄ hic

hauerit referens.⁊ inſup ex vicinis maiorib⁹ [a] cingulis [b] ⁊ vndiq3 hec agētē [c] ſiue iudex ſiue ꝓuatus ſic mēorata caſtigari [d] pena ⁊ dari hāc ei que cōtu3 ad illum neq3 caſte viuere valeat vlteri⁹ vt nō videat quaſi piuraſſe.Que igitur placuerūt nobis ⁊ p pn̄tem ſacrā declarata ſunt legē:tua celſitudo preceptionib⁹ ꝓprijs oīb⁹ faciat manifeſta vt cognoſcāt noſtri imperij circa caſtitatem ſtudium.

¶ Ut non fiant [e] pignorationes pro alijs pſonis:⁊ vt ſicut [f] principum donationes nō egent geſtis monumentorū/ſic nec a priuatis imperatoribus facte donatiōes indigeant. Titulus.v.

Nulli licitu3 eſt ſm formā pignoratiōis exigere aliū pro alio.Item ſicut donatio facta a principe priuato inſinuatione nō eget:ita nec econtra.Bar.

Imperator Ju.a.Joan.prefec. preto.ſecundo.

[I]Nhoneſtas pignoratiōes ⁊ odibiles ſup his exactiones plurime quedam ⁊ alie leges [g] odio habent.ṗcipue aūt a nobis poſite [h]. ſ3 neſcimus quēadmodū cauſa [i] l3 tātis caſtigata legiſlationibus [k] adhuc pſumitur [l] ⁊ in repu.eſt ⁊ maiorē ſui ṗbet virtutē ꝙ3 legū [m] neceſſitas:propterea ſancim⁹ nullam omnino pignorationē in noſtra repu.ꝓualere [n]:neq3 in mercatis(hoc qđ maxime ibi pſumptum inuenimus)neq3 in agris: neq3 in ciuitatibus:neq3 in vicis: neq3 in ciuib⁹ [o]:neq3 i vicaneis [p]: neq3 in agricolis:neq3 alio oīno quocūq3 modo vel tp̄e.Sed pſumētē aliū ꝓ alio ſm pignorationis forma3 [q] aurū aut aliqd aliud exigere:hoc reddere in quadruplū violentiā paſſo:⁊ cadere etiā ab actione quā habuit aduerſus eum ꝓ quo exactionē fecit.Non eñ h3 rōnē aliū qdē eſſe debitorē alium v̄o exigi:ſed nec alteri moleſtū eſſe pro altero quodā tanq3 inuaſionē aut iniuriam cōmittentem:⁊ aliū q̄ſi vicaneū exiſtētē cedi:aut iniuriā ſuſtinere:⁊ aliquid pati qđ oīno non cōpetit [r] ꝓ alio: ⁊ abſq3 legitima occaſione quālibet pferre calūniā:⁊ ſupplicia [s] ſuſtinere in corpore pſidib⁹ gentiū ſciētibus [t] q2 ſi nō hec egerint ſed in ꝓuincijs qbus preſunt pignoratiōes pſumant agere:nihil erit tale qđ a noſtris eos eripiat ma-

nibus.¶ Illud quoq3 pſpeximus huic adijcere legi:vt ſicut ab imperio in alios facte donatiōes nō egent geſtis monumētoru3 [v]:ſed ex hoc ipſo habent virtutem:ita neq3 a priuatis īperatorib⁹ facte niſi tm̄modo [x] ꝓ veritate fiant in publico a tabellionib⁹ complete ſubſcriptionē habentes:⁊ eius q fecit ⁊ teſtiū ⁊alia donationū obſeruatiōe nō egebūt geſtis monumētoru3 cuiuſcūq3 q̄titatis ſint: nō eñ conſequēs [y] eſt vt nec his [3] fruat īperiū [a] a ꝓuatis q̄ ab eo ṗbētur [b] illis.Hec aute3 inequalitas [c] facta eſt ex nouitate quā zenonis pie memorie ītroduxit cōſtitutio [d] vt īperiales donatiōes nō egeāt monumentis.Quia igit impfectius cauſa prius apparuit propterea nos perfectionē imponentes eis ex vtroq3 [e] tenere hoc volumus:⁊ [f] in his donationib⁹ que ab imperatoribus in priuatis fiunt:⁊ que a priuatis in imperatorem vt ex equalitate iuſtitia cauſe adijciatur.¶ Tua igit excellentia que per hanc diuinam noſtram cōſtitutionem ſancita ſunt preceptis ꝓprijs ſolēniter manifeſta facere ſtudeat vniuerſis.

¶ De exhibendis ⁊ introducendis reis [g]:⁊ vt hi qui conueniuntur [h] poſt viceſimum diem preſententur iudicibus:⁊ de his qui iuratoriam [i] cautionem exponunt ⁊ ante litis conteſtatione3 abſentes fiunt.⁊ de hypothecis [k] q̄ appellant ex caſu.que pſone ⁊ quādo hoc ius habent.⁊ de indotatis vxoribus [l] vt habeant quartā partē in ſubſtātia viri:⁊ ipſe vir i ſubſtātia vxoris:qñ inops eſt cui relinquitur. Titu.vj.

Reus nō eſt exhibēdu3 in iudicio de vna ꝓuincia ad aliā:niſi pri⁹ actor fideiuſſoriā pſtiterit cautionē certā quātitatem ꝓmittēs ſi litē nō exequat:aut exequens nō vincat.⁊ reo cōparēte ſi actor infra.x. dies nō cōparuit re⁹ abſoluēdus eſt a iudicio eo exacto qđ ab actore ꝓmiſſu3 eſt: ⁊ ſi qd amplius re⁹ expēdiſſet.h.d.Bar.

Impera.Ju.Au.Jo.pre.preto. ſecundo.

[P]Lurimi adeuntes [m] nr̄am docēt poteſtate3 q [n] exhibentur [o] ab aliqb⁹:aut etia3 in alias ꝓtrahunt [p] ꝓuīcias ex ſacra nr̄a iuſſione:aut decretis iudicialib⁹ ⁊ ad miſeriā qde3 p hoc aguntur [q].Coacti v̄o iuſſionibus [r] aut decretis [s] exhibētur ꝓinde qui [t] eos [v] exhibent [x]

y ¶ Nō enim conſequens eſt.i.ſ̄o.eandē debere eſſe rōnem cōtrarior.vt hic. ⁊.ff.ſi vſuſfru.pet.l.pen. §.fin.⁊.C.de cadu.tollen. §.ſed vt manifeſtet.et.j. vt lice.ma.⁊ auie.§.illō. ⁊.ff.de re.diui.l.pen.⁊.C. de ſacroſan.eccle.l.antepenul.⁊.j.de fide inſtru. §.ſi quis.

Cōtrariorum eadē eſt diſciplina.

3 ¶ Nec his.priuilegijs. ſcil3 vt non ſit neceſſaria inſinuatio.
a ¶ Imperiū.ſc3 qñ ꝓuatus ei donat.
b ¶ Prebentur.cū imperator donat.
c ¶ Inequalitas.que erat ante legem iſtam.
d ¶ Conſtitutio.vt.C.de quadriē.preſcrip.l.fin.§. ſed quia igitur.Accur.
e ¶ Ex vtroq3.ſ.latere.
f ¶ Et.pro id eſt.Accur.
g ¶ De exhibendis ⁊ introducēdis reis.A re q2 rem debet nō a reatu:vt ff.de duob⁹ reis.l.j.⁊ hec pars expeditur.j.eo.vſq3 ad.§.illud quoq3.
h ¶ Et vt hi q conueniūt. hoc expedit.j.eo.§.illud. vſq3 ad.§.ſi vero.
i ¶ Et de his qui iuratoriā.⁊ hoc dr̄.j.eo.§.ſi vero etia3 quidam.vſq3 ad illum.§.optimū quoq3.
k ¶ Et de hypothecis.ſc3 militariu3.⁊ hoc dr̄.j.eo. §.optimu3.⁊ expone hec verba vt ibi.
l ¶ Et de indotatis vxoribus.qđ dic vt.j.eod.§. qm̄ vero.⁊.§.ſi v̄o q̄da3. vſq3 in finem cōſtitutionis.Accur.
m [P]Lurimi adeūtes.ſ.nos.
n ¶ Qui.al3 ga. Accurſius.
o ¶ Exhibentur.id eſt exhiberi poſtulant de vna prouincia ad cōſtantino politanā ciuitatem:vt.j. eo.§.quia vero.
p ¶ Protrahuntur.dico aut ⁊c.
q ¶ Aguntur.i.deducuntur.que miſeria ex iopia ↄtingit:⁊ inopia ex peregrinatione:vt hic.⁊.s̄.vt iudi.ſine quoquo ſuffra. §.illud.in ſi.colla.ij.
r ¶ Iuſſionibus.ſcil3 noſtris.
s ¶ Decretis.ſcilicet iudicialibus.⁊ ſic redde ſingula ſingulis.
t ¶ Qui.ſc3 actores.
v ¶ Eos.ſc3 reos.
x ¶ Exhibent.i.poſtulant exhiberi.Accur.

Exigētes.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

a ¶ Exigentes.ſ.coram eo a quo petitur reſcriptum.
b ¶ Ipſi.ſcilicet actores.
c ¶ Remaneant.ſcilicet qui conuenerunt.
d ¶ Affligi.i.vt affligantur conuenti.
e ¶ Tale.ꝙ reſcriptū ad extraneū iudicē ſit petitū.ꝛ cautio ſit facta de exhibēdo reo. vt.ſ.dixi.

h ¶ Queſtorem.i.cancellarium.
i ¶ Si quid tale.ſcꝫ ꝙ faciat preceptū actori de vocādo reo ad extraordinarium iudicem.
k ¶ Reum.valet autē reſcriptū:licet ante ſatiſdationem vti eo nō poſſit:vnde hec aut.male continuat cū lege.C.de dila.l.ſi qñ.Accurſius.

f ¶ Ipſe actor.nam hmōi tempora iudicialia actoris maxime ꝛ iudicis arbitrio ſtatuunt:vt h.ꝛ.ff. q ſatiſd.co.l.de die.j.rñ.
g ¶ Ille.ſ.reus.
h ¶ Obſeruet.i.ſtet in iudicio.et ſic exponit.j.eo.§.ſi vo etiam quidam.
i ¶ Decē dies.Sꝫ nunqd a tpe petiti reſcripti currūt hi.x.dies:vel a tpe ex q ad eū extraneū iudicē venire potuerit? Rñ.ex neutro hoꝝ tēpoꝝ cōputari:ſꝫ a tpe finito qđ fuerat p iudicē cōſtitutum ꝛ actorē.alr em ſine iiuria actoris ſiue ſtipulatoris dicere nō poſſumus:cui iniuriari i talib⁹ nō debemus.vt.ff.de vbo.obli.l.ſtipulationū.§.ſi.Acc.
k ¶ Repēte dimitti.id eſt elapſis.x.diebus.nec ob.C.de iudi.l.pperādū.in pn.vbi dr cauſam ciuilē trienio:criminalē biennio durare.at h.x.dieb⁹ qꝛ h iudiciū non erat inchoatū:qre a iudicij obſeruatione abſoluit ꝛ dimittit:non autē diffinitiue.tū qꝛ lis nō eſt cōteſtata.tū qꝛ nō eſt liqdum:vt C.de tēp.ap.l.ſi.§.j.ꝛ.C.de iudi.l.pperandū.§.ꝛ ſiqdē.nec em dico eſſe ibi ꝯteſtato vbi fuit reſcptū petitum:lꝫ vterqꝫ ibi fuerit:qꝛ iā ibi deberet iudiciū finiri:vt.ff.de iudi.l.vbi.ꝛ.l.de q re.in prin.lꝫ decretiſte aliter ſeruent.
l ¶ Autem eius.ſ.rei.
m ¶ Et his.i.eo actore cōdēnato in expenſis proferant iudices actorē calūnioſe litem inſtituiſſe ſm quoſdā.ꝛ facit pro eis.ff.ad turpil.l.j.§.j.ꝛ.ff.de ſuſpec.tu.l.hoc em.j.rñ.Uel dic ꝛ his.ſ.expenſis.
n ¶ Addicāt.id eſt ſupponant.ſcilicet actorem dico fruſtra.

etiā cautiōes exigētes[a] qꝛ intra certū tps veniūt ad determinatū iudiciū hi q ab eis ꝯuēti ſunt ipi[b] remaneāt[c] i ꝓuīcia affligi[d] ī peregrinatiōe ſumptib⁹ exhibitū aut pſentatū relinquētes. ¶ Hoc igit miſerātes ſancim⁹ ſi qd fiat tale[e] ꝛ tps īpleat qđ in cautiōe exhibitiōis aut pſentatiōis ipſe actor[f] ꝯſtituit:deinde ille[g] qdē obſuet[h] in iudicio:actor autē deſit:ꝛ niſi ītra decē dies[i] poſtqꝫ re⁹ venerit in ꝓuinciā actor occurrerit reuꝫ qdē ingredientē apud iudicē hoc docētē repēte dimitti[k] iureiurādo aūt ei⁹[l] iudicet de oīb⁹ expēſis q̄s ptulit circa viā ꝛ circa pegrinā habitationem ꝛ his[m] iudices adducāt[n] actorē ꝯueniētē fruſtra. ¶ Et qm̄ mos eſt non aliter fieri exhibitiōes aut pſentatiōes[o] niſi actores fideiuſſores ad certā q̄ntitatē dederint[p] qꝛ exequent cām ꝛ ſuſcipiūt ſentētia[q] hāc qdē q̄ntitatem oīno eos[r] exigi[s] ꝛ dari fruſtra calūniaꝫ paſſo. ¶ Si vo[†] per iuſiurādū ēt plus[t] aliqd declarauerit[v] (certa tñ quātitate diffinita a iudice quā leges taxationem vocāt) etiā hoc ſuperexigi[x] vt cognoſcant non ludere[y] vitas alienas[z]:ſꝫ ī ꝓuincia[a] eligere iudices ꝛ ibi ꝯ ſuos aduerſarios litigare. ¶ Quia vo ab actorib⁹ fideiuſſiones plerūqꝫ nouim⁹ hic datas[b] tāqꝫ[c] in exhibēdis pſonis:ſi vo in aliā deducāt[d] ꝓuinciā forte declinare[e] hāc obſeruationē[f] ſancim⁹ hic[g] iudicē aut glioſiſſimuꝫ q̄ſtorem[h] nr̄m ſacris nr̄is miniſtrātē literis:ſi qd tale[i] agere iubeat:nō aliter ad aliam exhiberi ꝓuinciā reum[k] anteqꝫ fideiuſſorē pbeat actor in iudicio in q futur⁹ eſt reū deducere:quia dabit ſm locoꝝ ſpatiū aurū[l] q̄ntūcūqꝫ decretū[m] fuerit fugienti[n] ſi nō exequat aut exequēs non vincat cām[o]:ꝛ ibi[p] oīa agi quecūqꝫ ī exhibitiōe[q] decreuim⁹[r].definituꝫ[s] vo aurum a fideiuſſorib⁹ exigēdū/ꝛ dāduꝫ ei q deduct⁹ eſt:prebendo quoqꝫ ab illo[t] etiā iureiurādo vſqꝫ ad taxationē[v]:vt ſi iurauerit ſe ēt āplius expēdiſſe[†] ꝛ h recipiat vt vndiqꝫ videant pfecte nr̄e legiſlationes.

☞ Reo ad iudiciū vocato dꝫ libell⁹ offerri ꝛ.xx.dieꝝ ſpatiū īdulgeri:ꝛ ab eo dꝫ fideiuſſor dari.ꝛ ſportule ſolēnit ꝛ medio tpe poterit iudex recuſari vel ali⁹ aſſociari niſi ille quē petijt ab alio ſit recuſat⁹:ꝛ xx.diebus elapſis litis cōteſtatio fieri dꝫ:ꝛ aliter facta non valet.h.d.Bar.

¶ Illud q̄ꝫ[†] antiquitas qdē bn̄faciens diſpoſuit.nūc aūt ſtudio machinant[x] nr̄arū legū clemētiā occaſionē faciētes ſuarū calūniarum[y].vetuſtate nāqꝫ volēte conuētiōis facte libellū[z] ſuſcipiētē[a] dieb⁹ eque[b] decē deliberationeꝫ habere quo[c] poſſit diſcutere cām ꝛ forte etiā recognoſcere[d] ꝛ liberari[e] poſt decē aūt dierū īducias tunc ꝛ ſubſcribere miſſo libello:ꝛ iudiciales implere cautiones[f]. Quidaꝫ vo reſpicientes ad nr̄as leges[g] q poſt litis ꝯte.neqꝫ refutare iudicē:neqꝫ aliū petere iudicem pmittūt cauſaꝫ arte[h] machinant/ꝛ maxime executorib⁹ talia doloſe adinueniētib⁹[i]:ꝛ mox vt oblata fuerit qlibet admonitio forte neqꝫ libello dato:neqꝫ iudiciali vlla cautiōe deducūt hoīem īuitū ad iudicē datū[k]:ꝛ nihil ſciētē[l] cōpellūt facere litis ꝯteſtationē:vt ſemel ſub litis ꝯteſtatiōe cōſtitutus obliget:ꝛ nullaꝫ habeat licētiaꝫ neqꝫ refutare iudicem[m]

l ¶ Aurū.vel quantitatē aliquaꝫ arbitrio iudicis illius vt ſubijcit.
m ¶ Decretū.Sꝫ a quo? Rñ.a delegato:qa ei cā eſt cōmiſſa.vnde ꝛ hoc p ꝯſequēs.vt.ff.de iuriſdi.om.iudi.l.ij.
n ¶ Fugienti.ſcilꝫ reo ſic dicto:qꝛ fugere cōſueuit:vt.C.de iur.cal.l.ij.ī pn.
o ¶ Cām.ſi em vincit non videtur calūnioſe feciſſe.vbi aūt pdit:tūc etiā iure cōi deberet reddere īpēſas.C.de iud.l.pperādū.§.cū autē.Quid ergo facit plus hec ꝯſtitutio? Rñ.qa als non dānat in expēſis niſi iudici videatur:ſꝫ hic ſemp videt ſibi vn̄ ſemp dꝫ ꝯdēnare:vt.j.de iud.§.opꝫ.col.vj. Itē grauat in alio hic actor:qꝛ nō petit dilationē:ſed aduerſarius ſic:vt.C.de dila.l.ſi qñ.ſi tñ aduerſarius petat ꝛ ipe vtitur vt ſic habeat p aliuꝫ qđ p ſe hēre nō pōt:vt.C.de tēp.in īteg.reſt.l.petēde.in ſi.
p ¶ Et ibi.qñ de vna prouincia vocatur ad aliaꝫ.
q ¶ In exhibitione.id eſt in hac ciuitate.
r ¶ Decreuim⁹.ſ.eo.qm̄.
s ¶ Definitum.ſcꝫ a delegato vt dictum eſt.
t ¶ Ab illo.ſcꝫ a reo.
v ¶ Taxationē.No.tria:taxatio:iuramentum:ꝛ ſnīa.Taxatio ante ſacramētū pſtat non poſt:vt.j.de iudi.§.opꝫ.Iuramētum vo ante ſnīaꝫ:vt.C.d re.cre.l.gn̄alr.§.omne igit.ſed hec oīa que dicta ſunt de vocatione ad extraneū iudicē vident nō habere locū cuꝫ qlibet in ſua debeat cōueniri prouincia.vt.j.vt oēs obe.iudi.§.ſi igit.colla.v.ſed dic vt ibi diximus.
x ¶ Machinātur.ſcꝫ homines quidam.

† Facit ad hunc tex.c.qm̄ frequenter.in gl.ſuper ver.expenſarū.extra vt lit.nō conteſta.

† Facit ad hūc.§.in gl.ij.c.corā dilecto.ī me.in ver.ſi vo res extra d offi.deleg.

† Facit ad hunc tex.c.vlt.cuꝫ glo.ſuper verb.taxatiōe.extra de his q vi metuſve cā.ſi.vbi dr ꝙ vltra taxationeꝫ nō licet iurare.ꝛ vide ī illa gl.ꝯcor.iu.cañ.et ciui.

o ¶ Preſentationes.ſ.reorum ad hanc ciuitatem.
p ¶ Dederint.ſ.coram iudice extraordinario:coram quo vocati ſunt ex ſacra iuſſione aut decretis iudicialibus.
q ¶ Et ſuſcipiunt ſententiā.i.vincunt vt ſtatim dicit proxi.§.
r ¶ Eos.ſcꝫ actores vt pmittant eā ipſi reo.Sed coraꝫ quo iudice fiet hec pmiſſio.Item quāta erit quātitas? Rñ.corā iudice extraordinario ꝛ eius arbitrio diffinietur:vt.j.proxi.§.ſequitur.
s ¶ Exigi.ſcilicet ſancimus.
t ¶ Plus.ſ.ꝙ fuerit promiſſa quātitas ab actore.
v ¶ Declarauerit.ſ.reus.
x ¶ Superexigi.ſcꝫ ab actoribus.
y ¶ Ludere.id eſt deridere.
z ¶ Uitas alienas.ſic.ſ.de tabel.§.j.ibi:ꝛ non propter ſuam.
a ¶ In prouincia.vbi reus habet domicilium.
b ¶ Datas.i.in hac regia vrbe quando de ꝓuincia aliena trahitur ad hanc ciuitatem.ſed ecōtra non ſic ſeruabitur:vt hic ſubijcit.
c ¶ Tāqꝫ expſſiuū vitatis * .ſ.qñ volūt exhiberi reos:vt.ſ.e.§.ꝛ qm̄.
d ¶ Deducantur.ſcilicet rei.
e ¶ Declinare.ſcꝫ actores.
f ¶ Obſeruationem.ſcꝫ nouimus.
g ¶ Hic.i.in hac ciuitate conſtantinopolitana.

* Uide ī.c.ſolite.in gl.ſuper verb.tanqꝫ.extra de maio.et obe.

y ¶ Calūniarum.volebant em ꝙ clementia legū ſit calūnie occaſio.vn̄ illud.Omnia mala exempla ſunt orta a bonis rebus.
z ¶ Libellum.qꝛ ex voluntate dabatur non ex neceſſitate:vt.ff.de edē.l.j.§.edere autem.
a ¶ Suſcipientem.ſ.reum.
b ¶ Eque decē.q.d.vt hodie.xx.dant ita olim.x.dabant:vt.j.pxi.§.
c ¶ Quo.ſcilicet tempore.
d ¶ Recognoſcere.ſ.debitum.
e ¶ Et liberari.ſ.ſoluēdo:vt.j.proxi.§.ibi.aut forte ꝛc.
f ¶ Cautiones.ſunt aūt iudiciales q iudiciū firmant:vt iudicio ſiſti:ꝛ iudicatū ſolui ꝛ ſiles.vt.ff.de preto.ſtipu.l.j.§.iudiciales.ex quo ergo ſic cauebat ab hoc iudice recedere non poterat:vt hic dicitur.
g ¶ Noſtras leges.vt.C.de iudi.l.apertiſſimi.ꝛ.l.ſi.
h ¶ Arte.i.deceptione vel fraude.vnde Cato.Qui ſimulat verbis nec corde eſt fidus amicus.Tu quoqꝫ fac ſimile ſic ars deluditur arte.
i ¶ Adinueniētib⁹.nā vbi intēderis ingeniū valet.ipſi aūt executores vel viatores maxime in hmōi ꝯuerſant.vn̄ nihil erit ꝙ adinuenire nō poſſint:vt.j.vt hi qui ob.§.j.ꝛ.ſ.de nup.§.ſi igit.ibi:multo nāqꝫ.
k ¶ Datum.id eſt delegatum.
l ¶ Scientem.ſcꝫ reum.
m ¶ Iudicem.Sed hodie poteſt etiam lite cepta alius aſſociari:vt.j.

Exempla mala a bonis rebus orta ſunt.

UNIVERSIDAD DE

neqꝫ aliuʒ iudicē petere (cū forte ſuſpectꝰ ⁊ iudex ſit) ⁊ ſic agunt [a] q̄ volunt: ⁊ ſub ſuis artibus hoīes ſtatuētes quo volūt modo de eo agūt. ¶ Sancimꝰ igiť dū admonitio [b] oblata [c] fuerit alicui modis oībꝰ offerri [d] libellū [e]: ⁊ nō ſʒ antiqtatē .x. ſolūmodo dierū habere cū q admoneť inducias: ſed duplices hoc eſt .xx. [f] vt ſiue repudiare voluerit: ſiue etiā cum eo aliuʒ iudicē [g] petere licētiā hoc facere: aut forte cognoſcere debituʒ ⁊ liberare ſe ab aduerſarij ſui cōtentiōe amicabiliter ⁊ non ꝑ calūniā ⁊ circūuentioneʒ ſub iudice cōſtitui forſan ſuſpecto forſan ingrato: plerūqꝫ [h] aūt aliqd etiā ꝓpriū cōtra eū diſpēſante: ⁊ eo q litē ſuſtinet nullū habēte [i] tp̄s ad cognoſcēduʒ ea in qbꝰ cōueniťꝰ occurrit. ¶ Suſcepto vero libello ſola ꝑſonali fideiuſſione [k] ab eo data. ⁊ ſportulis [l] ſm ſacrā noſtrā ꝑbitis cōſtitutionē ſubſcribere libello q appellať reſpōſionis: ⁊ declarare etiā tēpus quo ei libellus datus eſt: ne etiā ob hoc ars [m] q̄daʒ fiat. cūqꝫ futura eſt celebrari conteſtatio litis: apud iudiceʒ interrogari fugientē ſi .xx. dies trāſierint deliberatiōis: ⁊ illū [n] quideʒ dicere ỽitatē oſtendi quoqꝫ illud etiaʒ ex die ⁊ ſubſcriptiōe libelli. ⁊ ſi dixerit tranſiſſe .xx. dierū numerū / tūc fieri litꝭ cōteſtationeʒ [o].

in me.lit.non ſi.ſa.for.§.ſuper hoc.in fi.§.colla.viij. vnde qđ hic diciť per illam corrigitur in hoc capitulo.

a ¶ Agunt.ſcʒ exactores.

b ¶ Dum admonitio.que fit hodie per executorē deſtinatū ad domuʒ conuenti.vt.j.de litig.§.omnem vero.col.viij.

c ¶ Oblata.ſcilʒ a iudice ordinario vel delegato: vel etiā ab arbitro. nam ⁊ in arbitris dico debere dari libellum. vt.ff.de arbi.l.j.⁊.C.de arbi.l.pe. nec ob.j.đ litig.§.ad excludēdas.ibi: cā vero ⁊c. quia nō excipit ibi de arbitrio vt ibi dicemus.

d ¶ Offerri. Sed a quo? Rñ.a iudice ſm ꝯſuetudinem.lege tñ non diſtinguitur iſta vtrū a iudice vel actore precepto iudicis: vnde nec nos diſtinguere debemus: vt.ff.de offi.prefec.l.iij.Accur.

✠ Cōcor.in c.ij.i gl.vnica.extra de libel.obla. Libellus tria continere dʒ.

e ¶ Libellum ✠.i.ſcriptā petitionē in quadā charta q̄ libellus đr: ideo quia in breui charta fieri conſueuit: ⁊ tñ valet.vt.C.de fideicom.l.⁊ epiſtola. In hoc aūt libello tria debēt eſſe ſcripta.res q̄ petiť: ⁊ cā petēdi: ⁊ nomen actiōis. Res aūt petiť ſingulariter vbi eſt ſingularis: puta peto codicē. Itē vniuerſaľr ſi eſt vniuerſitas: vt hēditas. Itē generaľr ſi generalitas petať: vt peto rōnē meoꝝ negocioꝝ geſtoꝝ q̄ adminiſtraſti: vt.ff. ꝓ ſo.l.ꝓ ſocio arbiter.cā aūt eſt inſerēda.vt dicā q2 emi: vel ſimilē cām dicā: vt.ff.de excep.rei iudi.l.ſed an eadē.§.actiones.⁊.C.de edic.diui adria.tol.l.fi.§.j. Itē actio: vt actio ex empto vel ſimilis actio: vt.ff.đ edē.l.j.rñ. Forma ergo petitionē in hūc modum: peto codicē q2 emi: ⁊ hoc ꝑ actionē ex empto.⁊ oīa q̄ plura ponunť ſupflua ſunt niſi ſint ad ſpecificationē rei ⁊ ita gloſatū ⁊ i talibꝰ chartis poſitū: vt.ff.de rei vē.l.ſi in rē aliqs agat. Sʒ qđ dixi de actiōe de ꝯſuetudine ſeruať vt non apponať qđ etiā lege pōt ꝓbari: nā cū poſſit eē reus certus ꝑ rē ⁊ cām ſatis eſt: vt.ff.de edē.l.j.ꝟ.rñ.⁊ hic ſubijcit. Hic aūt libellus q̄re dať in ſcriptis cū ⁊ ſine eo poſſit reus certificari? Rñ.q2 ſi mutareť in aliquo citiꝰ ꝑ ſcripturā appareret ꝙ aľs: vt.ff.de pig.l.ꝯbiť.⁊.ff.de fide iſtru.l.iure.⁊ cepit ſic dari in ſcriptis a tpe iuſtiniani: vt hic.⁊.C.de an.exce.l.vt pfectiꝰ.⁊.j.de tē.nō ſo.pe.§.j.olim aūt non dabať ex neceſſitate in ſcriptis: vt.ff.de edē.l.j.§.edere.⁊ de priua.delic.l.fi.niſi in cōuentione illuſtriū pſonarū: vt.C.de dig.l.quotiēs. Quidā tñ dicūt ēt iure veteri dandū libellū ex neceſſitate.⁊ qđ dictis legibꝰ đr verū dicūt quātū ad hoc vt inſerať nomen actiōis in libello: nā hoc erat volūtatis: ſʒ libellum dare neceſſitatis.ſed prima verior eſt: ⁊ hoc in cauſis ciuilibꝰ. In criminalibus aūt ⁊ olim ⁊ hodie dať libellus in ſcriptis: etiā in priuatis delictis ſi criminaľr agiť: vt.ff.de priua.delic.l.fi.⁊.ff.de fur.l.fin.⁊.ff.de accu.l.libelloꝝ.in prin.⁊.C.q accu.nō poſ.l.q crimen. Qđ autem dixi dādū hodie libellū ‡ vbiqꝫ ⁊ in ſcriptis (nā inde đr libellus) fallit in oībus illis caſibus vbi dicimus ſnīam dari poſſe ſine ſcriptis: qui ſunt q̄tuor vt diximꝰ.ſ.vt iudi.ſine quoquo ſuf.§.neceſſitatē.colla.ij. Itē fallit qñ partes adinuicē ſibi remittunt: vt.C.de tēpo.appel.l.fi.in fi.⁊.C.de priui.ſcho.l.iij.in fi.ti.⁊.j.de lit.⁊ deci.parte litis.§.ad excludendas. Nec obſtat qđ hic đr: q2 verū eſt: niſi partes cōſentiant: vt.ff.de fer.l.j.⁊.ff.de pac.l.pactū. Alij dicūt nec expſſe nec tacite poſſe remitti. Arg.ꝓ eis.ff.de poſtu.l.quos.⁊.C.de iureiur.ꝓpter calū.l.ij.§.ſed q2 veremur.nā ſm eos libellus eſt de ſubſtātia iudicij. Itē fallit in tribus caſibꝰ poſitis.C.de apoſta.l.apoſtatarū.⁊.C.de iude.l.ne qs.⁊.ff.de ſepul.vio.l.iij. Itē fallit i teſte falſo ⁊ inſtrumēto falſo.C.de teſti.l.nullum.⁊.C.de ꝓba.l.penulti. Item in leuibus criminibus: vt.ff.de accu.l.leuia. Vel dic ibi de plano.id eſt nō ſedente iudice ꝓ tribunali. Itē fallit in crimine notorio: vt.C.de accu.l.ea quideʒ. Item in omni crimine vbi ſine accuſatore ꝓcediť: vt.ff.de adul.l.j.§.ſi publico.⁊.ff.de ſuſpec.tuto.l.tutor quoqꝫ.§.preterea.⁊ in dictis.ll.de ꝓba.l.penul.⁊ de teſta.l.nullū.⁊ de accu.l.ea qdeʒ. Itē fallit in crimine falſi ſm Bul. vt.C.de fal.l.vbi.ſed Io.ꝯ.dicit eñ ꝙ in dicta.l.vbi.nō incidenter ſed ꝑncipaliter fuit ibi mota queſtio falſi. Sed lʒ dixerim in ſupradictis caſibus procedi ſine libello ſm quoſdam: tamē ſm preceptorem meuʒ dici poteſt: ꝙ ſi quis ſuper his velit accuſationem ſolēnem inſtituere neceſſe habet dare libellum vt hic dicitur.

Res tribꝰ modis peti poteſt.

‡ Uide.c.j.iuncta gloſ.ſua.extra đ libel.obla.

f ¶ Hoc eſt.xx. Nunqd diminui pōt hoc tēpus? Rñ.qdam nō: quia hee inducie inducuntur a lege.⁊ eſt pro eis.j.cōſtitutio que de di.§.illud.⁊.ff.de re iudi.l.iiij.§.ſi quis cōdemnatus.ſecus ſi a iudice dilatio detur.vt.C.de dila.l.j.⁊.l.ſine pars.ſed puto ſemper poſſe abbreuiari: q2 inuenio a lege datam dilationem poſſe abbreuiari. ✠ vt.ff.de iudi.l.nōnunꝙ.⁊.ff.de re iudi.l.ij. Item conſuetudo ſic vult ⁊ interpretatur: ergo ſeruandū eſt.vt.ff.de legi.⁊ ſenatuſcō.l.ſi de interpretatiōe quare dicas ꝙ ſemp dāda eſt tāta dilatio niſi iudici cōtra videať. videtur enim plerūqꝫ aliter vt triū dierū: vel ſex: vel aliud tēpus detur.⁊ facit ad hoc verbū.j.de iudi.§.oportet.in fi.§.col.vj.

Dilatio a lege data breuiari poteſt.

✠ Cōcor.c.cū ſit romana.iuncta gl.ſup ver.tempus.extra de app.

g ¶ Aliū iudicem.ſic.j.in me.lit.non ſi.ſa.for.§.ſup hoc.in fi.§.col.viij. ſic.j.vt diffe.iudi.§.ſi vero cōtigerit.col.ix.

h ¶ Plerunqꝫ autē.ſic.ſ.de trien.⁊ ſemiſ.§.⁊ quia cognouimus.Accur.

i ¶ Nullum habente.q.d.paruū hʒ tp̄s: hʒ enim.x.dies qđ nulluʒ appellať. Sed ꝯ.ſ.de ap.§.j.in fin. ſʒ hoc eſt nullū ad obuiādū malicijs eoꝝ q in breui tpe facerēt litē ꝯteſtari.vt.ſ.eo.§.illud quoqꝫ. at ibi nō eſt hmōi timor.

k ¶ Perſonali fideiuſſione.i.cautiōe iudicio ſiſti ideo perſonalis dicta q2 eſt de repſentatiōe pſone in iudicio.vt inſti.de ſatiſda.§.ſed hodie. Item ideo dicta fideiuſſione: q2 fideiuſſor dādus eſt cū ſit pretoria cautio.vt.ff.de pto.ſtipu.l.j.⁊.l.ptorie ſtipulationes. Sed ꝯ.ff.de iudicijs.l.ij.§.ſʒ ſi dubiteť.in fi. Sol.ibi eſt ſpeciale in legatis. Itē cōtra.ff.q ſatiſda.cog.l.ſciēdū.in pn.ſʒ hec ītelligiť ſm illā: vt ſi habeat poſſeſſionē īmobiliū rerū non ſatiſdet.vt arg.ff.de legi.⁊ ſenatuſcō.ſʒ ⁊ poſteriores.ſed Pla.dicebat illā ſimpliciter loqui. Itē nunqd poterit dare fideiuſſorē aliū qui ſimiľr īmobilia nō poſſideat: vt ſcholarē aliū? Rñ.nō vt īſti.de fideiuſ.in pn.⁊ inſti.de repli.in fi.⁊.ff.qui ſatiſda.cogan.l.j. Sʒ ꝯtra in eo.ti.l.fideiuſſor.in fi.j.rñ.ſed dic eū eſſe poſſeſſorē īmobiliū: lʒ aľs habeat priuilegiuʒ: vel militie: vel ſacerdotij cui renūciare pōt ſm iura noſtra.vt.C.de pac.l.pe. Sed qd ſi hmōi fideiuſſorem dare nō pōt? Rñ.iuret duo: ſcilʒ fideiuſſorē dare nō poſſe: ⁊ ſe ſiſtere.vt.j.de litig.§.ad excludēdas.ꝑter clericos q iurare ꝓhibētur.vt.C.de epiſ.⁊ cle.l.cū clericis.q2 eoꝝ ꝓmiſſioni tm̄ cōmittiť.vt inſti.de ſatiſda.§.ſʒ hodie. Itē qd ſi volo eſſe contentus ſola ꝓmiſſione etiā qñ fideiuſſorem dare teneť? Rñ.ſatis eſt: vt inſti.de re.diui.§.vēdite.⁊.ff.de fideicō.li.l.iiij.adijci. Itē qd erit ſi nolit dare fideiuſſorē: ſʒ pignus ad qđ non teneť.vt.ff.de preto.ſtipu.l.ptorie? Rñ.ſatis eſt: q2 facit etiaʒ plus.vt.ff.de col.bo.l.j.§.an pignoribus. Arg.cōtra.inſti.de actio.§.pterea. Item qd ſi dedit pignus nūc vult fideiuſſorē dare ⁊ pignꝰ repetere? Rñ.non pōt. Item inquātū teneť fideiuſſor? Rñ.ſi fideiuſſit in ſcriptis vel in cā publica tenetur vſqꝫ ad triēnium: intra qđ durat cauſa.vt.C.de iudi.ꝓperandum. Itē ⁊ plus per duos mēſes infra quos debet fieri conteſtatio.vt.j.de execu.⁊ bis q con.⁊ recō.§.j.ſi aūt ſine ſcriptis: tunc vſqꝫ ad duos mēſes tm̄.vt.C.de fideiuſ.l.pe. Item in quāta q̄ntitate teneť? Rñ.ad intereſſe actoris: ⁊ hoc niſi infra certū tempus fideiuſſerit: vel in certam quātitateʒ.vt.ff.qui ſatiſda.cog.l.ij.in fi.

Renūciare pōt miles ⁊ clericus eoꝝ priuilegijs.

l ¶ Sportulis.i.ſalarijs quibuſdā que iudicibꝰ dabantur.vt in conſti.greca cōtineť: cuius ſnīam habemꝰ.j.de iudi.§.ne autē.⁊ facit ad hoc ſ.de manda.prin.§.ſit tibi.⁊.j.vt litigā.iu.§.pe.col.ix.⁊.ſ.vt iudi.ſine quo.ſuf.§.volumus.⁊ preſtabanť hmōi ſportule taʒ a reo ꝙ ab actore.vt in.d.l.cōtinetur.j.de iudi.⁊.C.de prin.agē.in re.l.fi.⁊.C.de fruc.⁊ lit.ex.l.fi.ſed Pla.ſolum reum dicebat teneri in preſtatione ſportularum: ſed contra eum ſunt predicte leges.

m ¶ Ars.id eſt deceptio.

n ¶ Et illum.ſcʒ reum.

o ¶ Litis ꝯteſtationē.ſ.narratiōe ꝓpoſita: ⁊ reſpōſione ſecuta. ‡ vt.C.de lit.ꝯteſt.l.j.⁊ hoc dico aio ꝓcedēdi in cauſa.ſecus ſi iudici: vt amico dicā ſaluo iure meo: vt.ff.qui.mo.pig.vel hypo.l.ſi debitor.§.ſi in venditiōe. Sʒ arg.ꝯtra.ff.de ꝯdi.indebi.l.qđ qs.ſed certe ibi nō expſſit lʒ corde habuit de repetēdo.ſed cū reſpōſio poſſit eſſe per ſic ⁊ per non: ⁊ per dubiū: puta oppoſita exceptione: nūquid ſemp fiet ꝯteſtatio? Rñ.ꝑmo caſu fit: ſʒ tñ ſunt nulle ptes iudicis in cognoſcēdo ſʒ in iudicando tm̄.vt.ff.ad leg.aql.l.ꝓinde.⁊.ff.de ꝯfeſ.l.j.⁊.C.de ꝯfeſ.l.j.vnde euenit mirabile vt hec reſpōſio obtineat vicē cōteſtationis: q̄ſi ſnīe vt dictū eſt.aľs eñ nō valeret ſnīa.vt.C.de ſen.l.ꝓlatā.⁊ hoc qñ libellꝰ fuit datus vt fieret cauſa.ſi autem extra ordinem fecit eum interrogari: ⁊ fuit cōfeſſus tūc fit ei vnum preceptum de ſoluēdo ſm cōſuetudinem generalem.⁊ ſic etiā pōt intelligi.ff.ad leg.aquil.ꝓinde. Item in ſcđo conſtat fieri cōteſtationē. Itē ⁊ etiā in tertio dico fieri conteſtationē.vt.C.de excep.ſi quideʒ.in fi.⁊ colligit inſti.de excep.§.j.vſqꝫ ad.§.hec exempli.nā eoipſo ꝙ obijcit excep.innuit ſe debitorem.vnde equipaať illi reſponſioni acſi diceret ſic: niſi ꝓbet excep.vt.C.de ꝓba.l.exceptionem.⁊.ff.de proba.l.in exceptionibus.

‡ Qualiť fiat lit.conteſt.habes vltra legiſtas in cap.vnico.circa fi.extra de lit.conteſt.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Jn medio [a] aũt ei licẽtiã eſſe repudiare iudicem ⁊ aliuʒ petere: aut etiã cuʒ eo iudicem ꝑcipere [b]: aut certe abſolui amicabiliter [c] nihil in medio: neqꝫ dãnificãdo [d]: neqꝫ ab executoꝛib⁹ cõturbãdo/ ſʒ ⁊ iudiciariã cautionẽ exponere ſicut qui de his iudicãs [e] perſpexerit. ⁊.xx. dierũ habentẽ deliberationem. Si ṽo hec nõ ſeruentur [f]: lʒ videat̃ quedaʒ fieri conteſtatio litis ꝓ nihilo [g] eaʒ eſſe: ſed licentiã eſſe ⁊ poſt huiuſmodi cõteſtationeʒ litis intra finitos.xx. dies ſic oĩa agere tãq̃ꝫ ſi neqꝫ ab initio facta ſit quedam conteſtatio litis.

☞ Jurãs ſiſtere ſe in iudicio ſi poſtea a ciuitate abfuerit ꝑ iudicẽ ordinarium cã ſummatiʒ aget̃: ⁊ etiã per delegatũ q̃ exa minabit in quã terrã iurans aufugerit. ⁊ ſi datis iudicijs aufugerit ⁊ nõ cõparuerit mittit̃ actoꝛ in poſſeſſionẽ pro mẽſura debiti declarati: quaʒ nõ recuperabit niſi omnia dãna reſarciat ⁊ fideiuſſoꝛem preſtet de ſiſtẽdo in iudicio. h.d. Ang.

Si vero ſemel repudiãs iudiceʒ aliũ accepit nõ ſinimus ei [h] cũ q̃ petitus eſt [i] rurſus repudiare [k] ſicut em̃ ei⁹ curã [l] habem⁹/ ſic ẽt ꝑ dilationeʒ [m] agi aliquã aduerſus actoꝛeʒ modis oĩb⁹ aduerſamur. ¶ Si ṽo [n] ⁊ ẽt q̃dã [o] iurẽt [p] qꝛ obſeruẽt [q]: ⁊ anteq̃ꝫ cõteſtatio [r] litis fiat ab hac [s] maxie diſpareãt ciuitate/ licẽtiã eſſe etiã nõ facta litis cõteſtatiõe adire actoꝛem ſtatutũ iudicẽ ⁊ hoc denũciare. Jlluʒ [t] ṽo (ſiq̃dẽ adminiſtratoꝛ [v] ſit) iubere oĩmõ [x] exhibere eũ tanq̃ꝫ ꝑiurũ: ⁊ pene [y] ſui accuſatoꝛem ꝑ fugam factũ [z]. Si ṽo nõ adminiſtrat [a] ſʒ datus [b] ſit a q̊dã [c] iudice ſiue ex ſacra foꝛma/ aut iuſſiõe/ aut etiã ab aliquo adminiſtratoꝛe [d]/ ad illũ [e] renũciare a quo dat⁹ eſt vt deducat̃ ab illo nec cã maneat actoꝛi vndiqꝫ deſolata iudice [f] agere aliq̃d nõ valẽte [g]: eo ꝙ nõdũ apud eũ facta ſit litꝭ ꝯteſtatio [h] illo [i] cõtẽnẽte legẽ [k]: ⁊ iuramẽtũ ſuũ manifeſtatiõe [l] ſua ⁊ actoꝛẽ extra om̃e [m] legitimũ adiutoꝛiũ relinquẽte. ¶ Jgitur ne latẽte eo ⁊ tardata exhibitiõe [n] cã maneat ſuſpẽſa examinet vt potuerit [o] iudex [p] in quã terraʒ abijſſe dꝛ: ⁊ det ĩducias [q] certas vt niſi ĩtra eas occurrerit (liberã tamen [r] hui⁹ rei fiduciam habens ſi non foꝛte ſtudio actoꝛis impediatur aut venire ꝓhibeatur) tũc ẜm vnam partem [s] examinet [t] negociuʒ ⁊ in poſſeſſionem [v] mittat actoꝛeʒ rerũ [x] ei⁹ ẜm menſuram [y]

a ❡ Jn medio. ſic. C. de iudi. l. apertiſſimi. ſic. j. de iudi. §. opoꝛtet. in fi. ſic. s. eo. §. ſancimus.
b ❡ Percipere. qđ etiã poſtea hodie lʒ. vt. j. in me. lit. §. ſuper hoc. in fi.
c ❡ Amicabiliter. ſic. j. vt dif. iu. §. ſi vero.
d ❡ Damnificando. ſcʒ reo. Nũquid ergo nihilomin⁹ currit ꝑſcriptio: Quidã dicunt ꝙ ſic. ⁊ eſt pro eis. ff. ex q. cau. ma. l. ait ꝑtoꝛ. §. fi. ⁊ l. fi. ⁊. ff. de eo per quẽ fac. erit. l. fi. j. ꝛñ. ⁊ h. ⁊. j. ꝓxi. §. ibi ꝓ nihilo ⁊c. Sʒ nos ꝯ. dicim⁹ eam̃ ꝑſcri. ĩterruptã. ⁊ ẽ ꝓ nobis. C. de ꝑſcrip. xxx. an. l. ſicut. §. nec ſufficit. Nec obſtãt. d. ll. qꝛ poſtea coꝛrecte ſunt ꝑ. d. l. ſicut. vel nõ fuerat miſſus executoꝛ in. d. ll. Jtẽ nec obſtat qđ hic dꝛ ⁊. j. ꝓxi. qꝛ nõ danificat̃ ĩ his q̃ h dñr: puta q̃min⁹ iudiceʒ recuſet: vel aliuʒ aſſociari petat. vel ĩ ſilib⁹ in ꝑſcriptiõe hm̃ nocet (vt dictũ eſt) ſi admonitio fuit facta. Si qs tñ primã velit tenere ſñiam põt dicere ꝙ illa. l. ſicut. q̃ eos cõfũdit loq̃tur ẜm ſua tp̃a. nam ſuo tp̃e nõ dabat̃ libell⁹ ex neceſſitate. vñ dicas ꝙ ſit ĩmutata ⁊ coꝛrecta ꝑ iſtã que cõſtituit iudicium per oꝛdinem.
e ❡ Judicans. q. d. pꝛout iudici videbitur cũ fideiuſſoꝛe vel ſine eo. vt dixi mus. s. eo. §. ſuſcepto.
f ❡ Nõ ſeruetur. i. nõ det̃ libellus: ⁊ tp̃s deliberatiõis: ⁊ ſubſcriptionis ⁊ ſilia q̃ dicũt̃. s. eo. §. ſancim⁹. ⁊. §. ſuſcepto. lʒ de ſubſcriptiõe nõ ſit ĩ vſu: ſʒ certe ſcribitur in libꝛo cõi: ⁊ ideo nõ eſt neceſſe poni in libello. Jtem ⁊ quia breue tp̃s datur iudicis arbitrio: vnde bene poteſt memoꝛia retineri.

Facit ad huc. §. c. ſuper qõnuʒ. §. intẽtiõis. cuʒ glo. ſup ver. in prin. extra de of. deleg. et ibi põdera gl. qꝛ bona eſt.

g ❡ Pro nihilo eã eſſe. q̃tũ ad hoc vt nõ ſit neceſſe aliũ dari libellum. nã de nouo opoꝛtebit oĩa incipi: interruptio tñ facta eſt ꝑſcriptiõis: licet quidam cõtradixerunt vt modo pꝛoxime diximus.
h ❡ Ei. ſcilicet reo.
i ❡ Petitus eſt. Hic collige ad petitionẽ alterius partis iudicẽ dari. Sed cõtra. ff. de iudi. l. obſeruandũ. Sol. hic petit generaliter: ibi hominẽ certũ. vel hic reſpexit ad verecundiaʒ petiti iudicis: vt ibi dicit̃. vel hic ambe partes ſimul petierunt.
k ❡ Repudiare. Hic no. regulã ꝙ nõ poſſum repꝛobare ſemel ꝓbatũ. ſic. ff. de neg. geſt. põponi⁹. ⁊. C. de re. cre. l. ſi qs. ⁊. j. de lit. §. ad excludẽdas. ⁊. j. vt cũ de ap. cog. §. ſiue igit̃. ⁊. ff. qui ſatiſd. cog. l. ſi ab arbitro. §. fi. ⁊. C. de non nu. pec. l. generaliter cãm. Arg. cõtra. ff. de mu. ⁊ ho. l. vt gradatim. §. pe. ⁊. C. de pꝛofeſ. ⁊ me. l. grãmaticos.

Approbatuʒ repꝛobare non poſſum.

l ❡ Eius curam. ſcilicet rei.
m ❡ Per dilationẽ. i. per huiuſmodi pꝛocraſtinationem.
n ❡ Si vero. hic ponitur de tertia parte rubꝛice.
o ❡ Quidam. ſcʒ rei cõuenti in iudicio.
p ❡ Jurent. ſ. iudicio ſiſti: qꝛ nõ potuerũt dare fideiuſſoꝛẽ vt dixim⁹. s. eo. §. ſuſcepto. Sʒ q̃d ſi fideiuſſoꝛẽ dederãt: Rñ. tũc duplici iure ꝯſulit̃ actoꝛi ⁊ ꝯ fideiuſſoꝛẽ ad ĩtereſſe. vt. ff. q̃ ſatiſda. cog. l. ij. §. fi. ⁊ ꝑ miſſionẽ ĩ poſ. vt h dꝛ. Jtẽ q̃d ſi neqꝫ iurauit neqꝫ fideiuſſoꝛẽ dedit: Rñ. adhuc hʒ locũ hic. §. Jtẽ q̃d ſi nũq̃ꝫ venit coꝛã iudice: Rñ. adhuc hʒ locũ generalis cõſuetudo vt dicit q̃ eſt interpꝛes legũ. vt. ff. de legi. ⁊ ſenatuſcõ. l. ſi de interꝑtatiõe. Qđ ergo hic dicit iurent: ſubaudi maxime.
q ❡ Obſeruent. ſcʒ iudicium. i. in iudicio ſiſtant.
r ❡ Conteſtatio litis. Sed qualiter cũ incontinenti elapſis. xx. diebus fiat conteſtatio. vt. s. eo. §. ſuſcepto. in fi: Rñ. immo nõ ſtatim q̃nqꝫ foꝛte eo retardante quod poteſt eſſe vſqꝫ ad duos menſes. vt. j. de execu. ⁊ his qui con. ⁊ recon. §. j.
s ❡ Ab hac. ſcʒ conſtantinopolitana. maxime ideo dixit: qꝛ ⁊ al's generaliter hec conſtitutio ſeruatur. vt. j. eo. §. fi.
t ❡ Jllum. ſcilicet iudicem.
v ❡ Adminiſtratoꝛ. i. iudex oꝛdinarius. vt. j. vt defun. ſeu fu. eo. §. pe.
x ❡ Omnimodo. i. re ⁊ ṽbo. qđ nõ facit niſi oꝛdinarius vt hic. vocatio autem verbo tm̃ fit a delegato ⁊ etiã ab arbitro. vt. ff. de arbi. ſed interpellatur. §. j. Jtem ab oꝛdinario fit q̃nqꝫ tm̃ verbo: vt de domo vocari. vt. ff. de in ius voc. l. pleriqꝫ. ⁊ tribus ſequentibus. ll.
y ❡ Pene. aduerbialiter ponitur.
z ❡ Factum. No. optimũ arg. cõtra ſeruiẽtes fugientes: vt eo ipſo res amiſſas videant̃ ſubtraxiſſe. ⁊ facit. C. de iura. calũ. l. ij. §. qđ ſi actoꝛ. ⁊ §. ſin autem reus.
a ❡ Adminiſtrat. ſ. iudex.
b ❡ Datus. i. delegatus.
c ❡ A quodam iudice. ſ. oꝛdinario. nam delegatus non delegat. vt. C. de iudi. l. a iudice.
d ❡ Adminiſtratoꝛe. minimo: puta a defenſoꝛe ciuitatis.
e ❡ Ad illũ. i. delegantem.
f ❡ Judice. ſ. delegato.
g ❡ Nõ valente. hic eſt ꝯ. j. de litig. §. alijs. Sol. h coꝛrigitur in delegato a pꝛincipe. vel dic vt ibi.
h ❡ Conteſtatio. ex tunc eniʒ dñs litis eſt factus. vt. ff. de edil. edict. l. ediles. §. item ſciendum.
i ❡ Jllo. ſcʒ reo.
k ❡ Legem. iſtam.
l ❡ Manifeſtatiõne ſua. que manifeſtatio eſt ꝓpter fugam ſicut. s. dixi.
m ❡ Omne. naʒ diffinitiua ſñia dari nõ põt ĩ euʒ lite nõ ꝯteſtata. vt. C. de tẽpo. ap. l. fi. §. j. nec miſſio põt fieri: qꝛ erat delegatus nec alio mõ poterat actoꝛ ad ſuũ ꝑueĩre.
n ❡ Exhibitione. ſcʒ ſui.
o ❡ Ut potuerit. ſ. ſummatim ſicut. j. ſtatim dꝛ.
p ❡ Judex. Nunq̃d oꝛdinari⁹ tm̃ faciet iſtaʒ examinationem ⁊ hec q̃ ſequunt̃: nõ aũt delegat⁹: Rñ. ẜm q̃ſdaʒ ſic. qꝛ mittere in poſ. eſt de miſto impio. vt. ff. de iuriſ. om. iu. l. iubere. vñ oꝛdinario tm̃ cõpetit cui⁹ offm̃ ẽ latiſſimũ. vt. ff. de iur. om. iu. l. j. nec delegari põt. ff. de of. ei⁹ cui mã. eſt iuriſ. l. j. in ꝑn. ⁊. ff. de dã. infec. l. dies. ſʒ tñ puto ꝙ ẽt delegatus poſſit h q̃ ſequunt̃ facere. nã nõ mittit ĩ poſ. ſʒ de mittẽdo ꝓnũciat qđ ẽt delegatus facere põt. vt. ff. de of. ei⁹ cui mã. eſt iuriſ. l. cognitio. §. fi. q̃re dicas ꝙ lʒ nõ poſſit vocare re: ⁊ ṽbo ⁊ mittere ĩ poſ. delegat⁹ vt mõ dixerat. põt tñ hec q̃ ſequunt̃ facere. ⁊ qđ hic dicit iudex. ſ. oꝛdinari⁹ vel delegatus intellige. ⁊ ſic ex cõſuetudine ſeruat̃.
q ❡ Jnducias certas. ſcʒ ẜm arbitriũ ſuuʒ. vt. C. de dila. l. j. qđ põt eſſe xx. millium diurnoꝛum. vt. ff. ſi quis cau. l. j.
r ❡ Liberã tñ. interpoſitio eſt: ⁊ loq̃t̃ de iudice q̃ libere põt h facere niſi reus impediat̃ ſtudio actoꝛis. ⁊ facit. ff. de eo ꝑ quẽ fac. eſt. l. fi. §. fi.
s ❡ Scđm vnã partẽ. i. ẜm actoꝛẽ audita ꝓpoſitiõe ei⁹ ⁊ rõne: ⁊ ſacramẽto de calũnia pꝛeſtito. nã ſi vtraqꝫ ꝑte pñte hincinde ſacramẽtũ calũnie pꝛeſtaret̃: ergo ⁊ nũc ab vna cũ vna tm̃ pars pñs ſit. vt. C. de iureiur. ꝓpter calũ. l. ij. in pꝛin. qđ eniʒ iuris eſt in toto quo ad totũ hoc eſt in parte quo ad partẽ. vt. ff. de pac. l. iuriſgẽtium. §. adeo.
t ❡ Examinet. Sed qualiter: Rñ. remittet ad domuʒ ⁊ queretur ibi: ⁊ hoc ſufficit. vt. ff. de dã. infec. l. iiij. §. totiens.
v ❡ Jn poſſeſſionem. i. in detentationem. nec enim poſſidebit: ſed erit in poſſeſſione. vt. ff. de acqui. poſ. l. iij. §. fi. ⁊. ff. de bo. auc. iu. poſ. l. cum ex cauſa. ⁊ longe aliud eſt poſſidere: aliud in poſſeſſione eſſe. vt. ff. de acquirẽ. poſ. l. ſi quis ante.
x ❡ Rerũ eius. ſ. debitoꝛis. ⁊ hoc dico pꝛimo mobiliũ. ſcđo ĩmobiliuʒ. tertio noĩm. vt. ff. de re iudi. l. a diuo. §. j. licet dici poſſet ꝙ illa loquat̃ in executoꝛe diffinitiue. hec aũt de executoꝛe interlocutoꝛie.
y ❡ Scđm mẽſurã. Sʒ oliʒ in oĩa bona fiebat miſſio etiã ꝓpter. v. ſolidos: niſi in cã dãni infecti ⁊ legatoꝝ. vt. ff. q. ex cau. in poſ. ea. l. j. ⁊. ff. ſi ſerui. vẽ. l. is cui⁹. Sʒ nũq̃d ſi peto iure hypothece oĩa bona hʒ locum qđ hic dꝛ: Rñ. nõ ĩmo ĩ oĩa ſum mittẽdus. al's fieret iniuria mihi. Jtẽ q̃d ſi petã oĩa mihi debita: ⁊ tũc dico idẽ. ſ. ꝙ in oĩb⁹ ſum mittẽdus. ſʒ certe hec aut. tũc locũ hʒ cũ tũc ſit mẽſura debiti tota de ſubſtãtia debitoꝛis. Jtẽ nunq̃d fiet hec miſſio in tm̃ ita ꝙ non in plus: Quidã dicũt ꝙ ſic. nos aũt ꝙ in plus vel in duplum vel in tantum ⁊ dimidiuʒ. Nec obſtat quod hic dicit̃: quia non dicit ꝙ non in plus: ſed ẜm mẽſuram: vt ſi peto. c. mittar in poſſeſ. de rebus valentibus. cl. vel. cc. ſi autem petam. cc. ⁊ tunc in rebus valentibus. ccc. vel. cccc. ac ſi diceret nõ

Pignus plus debito valere debet.

fiet miſſio hec in oĩa bona vt olim.⁊ ꝓbatur hoc ex conſuetudine pignorũ.nam ſemper plus debet valere pignus ꝙ ſit debitũ.vñ dicitur ꝙ reſiduũ debet creditor reddere debitori quãdo vendet plus pignora.vt.C.de iure do.impe.l.fi.§.ſinautem minus.

a ¶ Declarati.i.petiti.⁊ ꝓbati ſemiplene nõ ꝑ iuramẽtũ calũnie actoris.vt.C.quorũ ap.l.j.⁊ C.de bo.auc.iudi.poſ.l.cũ ꝓponas.nec eñi plene ꝑt cognoſci cũ cauſe merita ꝑtiũ aſſertiõe pãdũtur.vt.C.ſi ꝑ vim vł alio mõ.l.fin.erit ꝗ h̃ ſpeciale vt ſummatim cognoſcatur ſicut alĩs ĩ caſib⁹ q̃ his legib⁹ denotãtur.ff.de lib.agno.l.ſi qs.§.ſi vel parens.⁊.ff.de car.edi.l.iij.§.cauſe.⁊.ff.de ꝑto.ſtip.l.j.§.fi.⁊.ff.ꝺ peti.here.l.ſi qs libertatẽ.§.plane.⁊.ff.de vẽ.in poſ.mit.l.j.§.ſi ea.⁊.ff.de re iudi.l.a diuo pio.§.ſi ſup rebus.⁊.C.vbi in rẽ ac.l.ij.⁊.ff.vt in poſ.le.l.ſi is a quo.⁊.ff.ad exhi.l.iij.§.ſciendũ.⁊ hic.ſed regulariter plene eſt cognoſcẽdũ.vt C.de iudi.l.iudices.que eſt ꝯ ad ſupradictas.ll.⁊ ad iſtã.Quidã tñ h̃ dixerũt peti tm̃:⁊ facit ꝓ eis ff.de iuriſ.om.iu.l.fi.ſed prima opinio verior eſt:⁊ cõſuetudine probatur.

Dñs vſq ad qđ tp̃s auditur ꝯ miſſuz in poſſeſſionẽ cã rei ſeruãde.

b ¶ Seruãdi cã.qđ leges appellãt rei ſeruãde cauſa. ✱ Sz nunqd fructus medij tp̃is lucratur miſſus? Rñ.ſꝫm ꝯſuetudines terrarũ ſic:ſz de iure dz reddere debitori.vt.ff.q.ex cau.ĩ poſ.ea.l.fulcini⁹.j.rñ.⁊.ff.ꝺ bo.auc.iu.poſ.l.ꝑtor ait.j.rñ.niſi ĩ caſu ſpeciali.vt.ff.q.ex cau.in poſ.ea.l.fulcinius.§.fi.

✱ Cõcor.c.j.ij.⁊.iij.extra de eo q̃ mit.in poſt.cã rei ſuã.

c ¶ Occurrerit.ſz vſq ad qđ tẽp⁹ reuerſus auditur? Rñ.Pla.vſq ad.xxx.an.⁊ eſt arg.pro eo inſti.de perpe.⁊ tẽp.ac.in ꝑn.Sed nos dicim⁹ vſq ad annũ tm̃.vt.C.de ꝑſcrip.xxx.an.l.ſicut.§.pen.⁊.j.de liti.§.omnez.in fi.ſed Pla.dicebat ꝑdictaz.l.loq in reali actiõe:hãc in ꝑſonali.Item ad aliã.j.de liti.dici põt ꝙ loquatur in actore abſente:hec in reo.ſed ſꝫm nos q dicim⁹ tm̃ vſq ad annũ admitẽdũ:nũqd poſſidet miſſus poſt annum? Rñ.ſic quaſi ſcđm decretum interueniat.vt.ff.de dã.infec.l.a quo.ſz tñ.M.dicebat ſtatim in actiõe in rẽ miſſum poſſidere.Argu.dicte.l.ſicut.§.pe.ſed prima placet.

declarati [a] debiti ipm̃q in poſſeſſionẽ miſſum hẽre ẽt rez debiti cã ſeruãdi [b]:⁊ tũc ſi ille occurrerit [c] oĩe ei pri⁹ ſoluet dãnũ:⁊ tũc recipiẽs [d] res ⁊ fideiuſſorẽ [e] ꝑſtans ꝓſequatur cãm. ¶ Optimũ quoq ẽ etiã hoc [f] ꝓpt dubitationũ q̃onẽ l.cõi determinare. Primuz nãq fuerãt dubitatiões plurime vtrũ oporteat militias ſub hypothece deduci vinculis [g] / aut etiã his liberas eſſe.ſz hoc qđẽ iã definituz eſt lege [h] ⁊ certe [i] cõſiſtunt milite q̃cũq [k] vendi aut obligari pñt [l]. Nos aũt ex maioribus [m] cãm ꝯſyderãtes ſancim⁹:qꝛ ex antiquis [n] tꝑib⁹ nõ erat in militijs hypotheca:ſed q̃daz noĩa [o] oĩno antiqua ⁊ deficiẽtia in talibus efferebãtur. Paulatim vͦ iꝑatores interpellantiũ creditorũ miſerati hec ꝑbebãt [p]:cũ vtiq oĩs militia publica exiſteret ⁊ nulluz q̃ſtũ oĩno aliũ ꝗ ex imperiali munificentia habẽs.ꝓpterea igitur ſancim⁹ ea q̃ appellãtur ex caſu [q] nõ oĩb⁹ ꝓmpte ſubiacere:niſi tñ creditor fuerit q ad hoc ipm̃ mutuauit vt militia illi emeretur.alioquin alijs creditorib⁹ nõ ꝓmpte dam⁹ hoc:ſz ſiquidẽ filij [r] fuerint aut vxor defuncti.iſtos omnib⁹ preponim⁹ modis vt adeãt nos:⁊ ſꝫm iuſſionem noſtrã hoc habeãt nõ tãq paternaz hereditatẽ ſi in alijs [s] inops ſit:ſz tanq imperialẽ munificẽtiã:vt ⁊ ſubſtãtiã relinquẽtib⁹ ⁊ nõ habẽtib⁹ merito ſolatiũ ꝑbeam⁹. Si vͦ nullus eis neq fili⁹ neq vxor fuerit neq creditor q ad ipaz militiã mutuauit:tunc ⁊ alijs creditoribus [t] ꝑbem⁹ hoc ne videamur inhũanũ aliqd facere ⁊ nõ ꝓpter piã ⁊ de eo placentẽ actionẽ [v] ponere legẽ.de militia qppe ſpectabiliũ ſilẽtiarioꝝ ꝓprie datis ⁊ largitis eis ꝑuilegijs ĩ ſua virtute [x] manẽtib⁹. ¶ Oĩm vͦ ad clemẽtiaz oĩs a nobis apta eſt [y] lex:videm⁹ aũt quoſdã coherentes mulieribus indotatis:deinde morientes

⁊ filios qdem ex lege vocatos ad paternã hereditatẽ:mulieres aũt lz decies milies in ſtatu legitime ꝯiugis mãſerint:attñ eo ꝙ nõ ſit facta neq dos neq antenuptialis donatio nihil habere valentes [z] ſz nouiſſima [a] viuẽtes iopia. ¶ Propterea † ſancimus ꝓuidentiã fieri etiã harũ [b] ⁊ in ſucceſſiõe morientis:⁊ hmõi vxor cuz filijs vocari:⁊ ſicut ſcripſim⁹ [c] legẽ volentẽ ſi ſine dote exiſtentẽ vxorez vir dimiſerit quartã partez eius ſubſtãtie accipere cã:ſic etiaz hic qñ ꝯtingit forte paucos aut plures eſſe filios q̃rtã ꝑtem ei⁹ ſubſtãtie habere mulierem:ſiue plures:ſiue min⁹ filij fuerint [d].ſi tñ legatũ aliqđ reliquerit ei vir min⁹ a quarta parte/compleri [e] hoc vt ſicut leſas eas iuuam⁹ ſi forte dimiſſe fuerint a viris indotate cõſiſtentes [f]:ita vel ſi ꝑdurauerint [g] ſemꝑ cũ eis eadẽ firmantur ꝓuidentia ſcz oĩb⁹ [h] ſꝫm inſtar illi⁹ noſtre cõſtitutionis q̃ q̃rtã decernit eis etiã hic ſeruãdis.ſimilr̃ qđẽ in viris [i] ſimilr̃ aũt in mulierib⁹ [i]:cõcz nãq etiaz ſuꝑ eis ponim⁹ legem ſicut etiã ꝑcedentẽ. ¶ Si vͦ q̃ſdã res ꝓprias [k] mulier in domo viri aut alibi repoſitas habuit:haruz actionẽ ⁊ retentionez habeat oĩbus modis imminutam ſubiacere [l] hmõi rebus viri creditorib⁹ nullo modo valẽtibus:niſi forte ſꝫm qđ in illius [m] iure ex hac lege heres extiterit. Hec itaq dicim⁹ ſi coniunctorum alter dotem aut antenuptialẽ donationem nõ faciẽs inops:aut vir:aut mulier inueniatur:⁊ moriẽs quidã aut vir aut mulier locuplex ſit.ille vero vel illa ſuperſtes pauper [n] exiſtat.nam ſi aliũde forſan habeat [o] nõ offerentem [p] dotẽ aut nõ dantẽ [q] propter nuptias donationẽ:non erit iuſtuz grauare filios per ſucceſſionẽ [r]:quoniaz lex alia eſt noſtra dicens dotem non offerentẽ nõ poſſe res viri acqrere per an-

k ¶ Quecunq.id eſt que.
l ¶ Poſſunt.ſcz que tranſeunt ad heredes.
m ¶ Maioribus.ſcz anteceſſoribus noſtris.
n ¶ Ex antiquis.i.ante dictã.l.C.de pigno.l.fi.
o ¶ Noĩa.i.q̃dã debita q̃ ꝯcta fuerũt ſuꝑ militijs:⁊ tñ deficiebãt debita debitore nõ habente aliũde vnde ſatiſfaceret.
p ¶ Prebebant.id eſt in priuilegium.
q ¶ Ex caſu.ſcz militias ſic dictas:qꝛ cadũt mortuo militante q̃ñq.vt in d.l.C.de pigno.l.fi.⁊.C.de inoffi.teſt.l.oĩmodo.§.imputari.
r ¶ Filij.q repetũt dotez maternaz ea mortua vel ipa vxor qñ viuit adhuc.
s ¶ Si ĩ alijs.qꝛ hẽditas eſt oĩ ere alieno ꝺducto.vt.ff.de vbo.ſig.l.ſubſignatũ.§.j.⁊.l.veniſſe.
t ¶ Creditoribus.qui nõ ad hoc mutuauerũt:emꝑta tñ fuit ex ea pecunia vel preſumitur.
v ¶ Actionẽ.i.actũ.ſic ponitur.s.de.nõ ali.§.finim⁹.
x ¶ In ſua virtute.qꝛ ſi nõ ad h̃ ſpecialr̃ accepit mutuum cã talis militie emẽde:nihilomin⁹ creditores eoꝝ ꝑferuntur mulierib⁹.⁊ facit.C.de inoffi.teſt.l.oĩmodo.§.fi.et.C.de ſilẽtiarijs.ꝑ totũ.Itẽ facit ad hũc.§.ff.de act.emp.l.creditor.§.inter.⁊.C.de ioffi.teſt.l.oĩmõ.§.imputari.⁊.j.de eqli.do.§.qꝛ vͦ.col.vij.⁊.ff.ꝺ mino.l.iij.§.ſi qd.Itez ⁊ C.q.po.in pig.l.lz.⁊.ff.q po.in pig.l.interdum.
y ¶ Aperta eſt.No.legez apertã ad clementiã.nec mirũ cũ ſit ſancta.vt.C.de legi.⁊ cõ.l.leges.
z ¶ Valẽtes.ſ.videmus.
a ¶ Nouiſſima.hoc colore loquendi plerũq vtitur hic liber.vt no.j.q.mo.nat.effi.legi.§.illud.circa fi.collr̃.vj.Accur.
b ¶ Etiã harũ.ſ.mulieꝝ.
c ¶ Scripſim⁹ legem.vt C.de repu.l.fi.⁊.s.ꝺ nup.§.ſic itaq.
d ¶ Filij fuerint.h̃ alr̃ diſtinguitur.vt.j.vt lic.ma.⁊ auie.§.qꝛ vͦ legẽ.col.ix.
e ¶ Cõpleri.ſic.C.de ioffi.teſt.l.oĩmodo.Accur.
f ¶ Cõſiſtẽtes.vt dicitur in dicto.§.ſic itaq.
g ¶ Si perdurauerint.vt in hoc.§.Accur.
h ¶ Omnib⁹.repete fruãtur.§.Accur.

† Ex hoc.§.extracta eſt aut.que eſt C.vnde vir et vxor.ſup l.vnica.⁊ ſcđ pit ꝑterea.⁊ concor.cũ hoc.§.gl.in c.raynuti⁹.ſuper verſi.clare.i me.ibi:q̃ñq tñ.extra ꝺ teſ.

d ¶ Recipiens res.Sed nunquid primo res reſtituitur ꝙ ſatiſdetur? Rñ.non puto:immo quaſi loco pignoris donec ſatiſdet tenebuntur vt hic.⁊.ff.de act.emp.l.iulianus.§.offerri.
e ¶ Fideiuſſorẽ.ſcilz iudicio ſiſti.Sed qđ ſi poſſideat immobilia? Rñ.adhuc puto euz ſatiſdare debere vt ſit ſpeciale hoc caſu:qꝛ ex quo ſemel male fecit fugiẽdo:poſtea male facere preſumitur.vt.ff.de re mili.l.nõ omnes.§.a barbaris.⁊.ff.de accuſa.l.ſi cui.§.hiſdem.
f ¶ Hoc.ſcz quod ſequitur.
g ¶ Vinculis.id eſt vtrum poſſent obligari.
h ¶ Lege.q̃ dicit eas poſſe obligari ſi ſunt tales q̃ ad heredes trãſeãt:vel etiam quatenus tranſeant.vt.C.de pigno.l.fi.
i ¶ Certe aduerbium.

i ¶ Silr̃ aũt in mulierib⁹.⁊ h̃ corrigitur.j.vt lic.ma.⁊ auie.§.qꝛ vͦ legẽ.
k ¶ Propãs.q̃ parafernalia dñr:vt.C.ꝺ pa.cõ.tã ſuꝑ do.l.hac gñali.
l ¶ Subiacere.ita ordina hmõi rebus nullo modo valentibus ſubiacere creditoribus viri niſi forte ⁊c.Al.
m ¶ In illi⁹.decedẽtis qñ mulier diues deceſſit:⁊ vir iops eſt ſupſtes:vñ ſucceſſit in quartã bonoꝝ ſuoꝝ cũ liberis mortue mulieris.
n ¶ Pauper.Quis hic dicitur pauper? ‡ Rñ.q habet minus.l.aureis.vt.ff.de accu.l.nõnulli.Vel dic qui nõ habet.c.aureos.vt inſti.de ſuc.lib.§.poſtea.⁊.§.ſed noſtra.
o ¶ Forſan habeat.ſcilicet ſufficientem ſubſtantiam.
p ¶ Non offerentem.ſcz mulierem.
q ¶ Dantem.ſcilicet virum.
r ¶ Per ſucceſſionem.i.vt ipſa ſuccedat cum filijs ſi locuples eſt.

‡ Cõcor.c.ſemel deo.extra de regu.iur.lib.vj.vbi etiaz Ipo.and.

Donationẽ

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

tenuptialē donationē[a]: qḋ et vo lumus h̄ obtinere: niſi tñ ipſe vir aut legatū ei aut aliquā parte in ſtitutiōis reliqrit. fieri naq̄ hoc[b] nullo inuideam⁹ mō: vt oib⁹ mo dis ꝯcordātie[c] legū ſeruetur: et inopia cōiugis p diuitias[d] ſaluet alterius. ¶ Que igitur placuerūt nobis tua celſitudo in oīb⁹ vale re effectuiq̄ cōtradere feſtinet p p̄cepta a ſe ꝯficieda vniuerſa fa ciens manifeſta: quaten⁹ ipſi ſm̄ hāc viuāt etiā ꝛ conuerſentur.

Conſtitutio[e] q̄ ex aſcriptitio ꝛ libera natos liberos eſſe vult[f] non his qui ante conſtitutionem nati ſunt ſed qui poſt conſtitutio nem ꝓdeſſe: ꝛ vt ne venerabiles[g] domus cōmutationes faciāt ad inuicē imobiliū rerū eccl'iaſticaꝝ decreto prius interpoſito excepta hac maiori eccleſia. Titu. vij.

Natus ex aſcripticio et libera poſt hāc legem liber eſt. Item eccleſia pōt cū alia permutare immobilia metropolita ni decreto: ꝛ iureiur. preſtito q̄ talis per mutatio vtriq̄ vtilis eſt excepta conſtā tinopolitana. h. d. Angelus.

Impe. Iu. Augu. Io. p̄. p̄. ſcḋo.

In quadā noſtraꝝ[b] conſtitutionū nihil obſcuritatis habē te mote ſunt q̄ſtio nes ab aliquib⁹ ex ſtudio ꝛ ad ſuā intentionē obſcu ritatē ei introducentibus. Cum enī libertatis amatores ſumus: nuper poſuimus legē vt non ſm̄ antiquitatē ſi ex aſcriptitia et li bera perſona proceſſerit ſoboles oīno eā ſequi aſcripticiā fortunā ſm̄ ſeruilis[i] fortune obſuationē. Sic etiā ſuper aſcripticijs puta ri ꝛ ſm̄ ventris ſtatum eius etiā qui naſcit cōſiderari fortunam[k]: ex libera naq̄ mr̄e ꝓcedere ſerui lem partū nr̄a beneficiēs noluit lex: qm̄ diximus in lege ſi qdā cō iuncti ſunt[l] mulieribus: ſiue etiā cōiuncti fuerūt[m] ꝛ filij ꝓcreātur ita legē in his q ꝓcreant valere: quidā aūt ſic fatue aut callide in terpretari auſi ſunt legē vt etiā ſi ante ꝯſtitutionē nati ſunt aliqui: vel ſi valde ſint ſenes: putent eos liberari tanq̄ modo natos ꝛ nō longe p̄cedētes legē: cū vtiq̄ nos hūc habuimus intellectum: vt ſi coherēt iā quidā vxorib⁹ et poſt legē filij ꝓcreati eſſent: aut nō co herent quidem poſtea vo nuptie fierēt poſt legem nati haberēt ex lege datam libertatem. Nec igit liceat artibus vti ꝛ malignari: et poſſeſſionū nocere dn̄is talibus interpretationib⁹ ꝓpterea ſanci mus oēs qui nati ſunt a tēpore legis hos ſolutos eſſe aſcripticia fortuna ſi ex liberis naſcant ma tribus omne p̄teritū antique ſer uandū legi[n]. ¶ Quia igit nup ſcri pſimus legem[o] medētes his q̄ de eccleſiaſticis alienationib⁹ ſiunt: ꝛ volentes (ſi quidē publicū debi tum ſit) poſſe eas alienare cū oī ſubtilitate ſm̄ legis obſeruatio nem. Si vo priuatū debitū eſt: pro ſoluto dare rem immobilem ꝛ i nullo videri offendere poſitā legē[p] q̄ oēm alienationē ꝓhibet. etiā illud[q] adijcimus[r] ꝛ per quā dam ineuitabilē[s] occaſionē ꝛ vti lem danti et accipienti venerāde domui[t]: h̄ eſt aut eccl'ie ad eccle ſiam: aut ꝓtochij ad ꝓtochiū: aut xenodochij ad xenodochiū: aut ſimpl'r venerabili domui ad aliā reuerendā domū: hoc eſt: aut eccl'iam ad ꝓtochiū: aut mona ſteriū ad venerandam domū: aut xenodochium: aut noſocomium: aut illis ad eccl'iaꝫ: aut alterutrā aut vnū horū que prius a nobis ſunt dinumerata: aut alteri cuili bet venerabili domui: licētiam[v] damus p̄ſulibus horū monaſte riorū p hāc legē cōmutationē fa cere. ꝛ hec valere: ꝛ nō ſolū impe rium ſicuti prior dabat lex[x] licen tiam habere cōmutare: ſꝫ etiā venerabiles domos q̄ re gi oium dedicate ſunt: ſic tñ vt etiā decretū interponaꝛ cū oī ſubtilitate ꝛ iureiurādo ꝛ apud locoꝝ metropoli tam[y] hoc ꝯſiderari: ꝛ ſi reuera ꝓbatū fuerit cū iureiurā do q̄ vtile eſt vtriq̄ parti hoc agi: ratū eē ꝛ valere ꝛ nō egere neq̄ ſp̄ali iuſſiōe neq̄ pragmatico[z] diuino typo. habētib⁹ q̄ppe his qui ad talia ꝯueniūt magni dei iudi ciū: ſi qḋe p̄uaricati fuerint hoꝝ q̄ cōpetūt: aut quoddaꝫ colludiū fiat: aut aliqḋ ꝓpter vtilitatē vtriuſq̄ geratur partis. nā etiā maledicta his oīm terribilia[a] iminebūt: ꝛ q̄[b] inferūt eloqa diuina peccātib⁹: ꝛ q̄ nūc eis diſpoſita ſunt. ſi qḋ aūt p̄termittaꝛ ꝛ poſtea demōſtretur maligne factū: p nō facto erit. ¶ Excipimus etiā hac. l. ſctiſſimaꝫ maiorē eccl'iaꝫ ſicut etiā p̄ori[c] illā naq̄ i p̄ori ꝓhibitiōe alienationū ſtare volum⁹ qm̄ ꝛ h̄ ipſis gubernatorib⁹ ei⁹ ſctiſſimis viris vr̄. Tua igit eminētia q̄ nobis bn̄ et ſcte viſa ſunt: ꝛ p hāc ſanctā declarata ſunt legē i oībus gēti bus qb⁹ p̄es p p̄cepta ꝓpria ſolēniter faciat manifeſta.

Ut decetero[d] cōmutatiōes eccl'iaſticarū rerū nō for tuite fiāt ad p̄ſſimū impatorē: ꝛ h̄ mō ad alias pſonas traſeant res: ſꝫ hec tm̄mō fiāt ad impialē domū: ꝛ vt li ceat[e] p̄petue emphyteoſis agi ab oratorijs in oratoria decreto videlꝫ interpoſito: excepta hac maiore eccleſia: nec tñ in p̄uatā[f] pſonā trāſeat emphyteoſis. Ti. viij.

Eccleſia cum principe permutare poteſt vt res apud principem perpetuo permaneāt ne veniant ad priuatos: his in futuris caſibus obtinētibus. Item eccleſie adinuicem in perpetuā emphyteoſim da re poſſunt excepta maiore eccleſia cōſtantinopolitana. h. d. Bar.

Imperator Iu. Augu. menne archiep̄o conſtantiñ.

Legem ſcripſimus[g] dudū eccl'iaſticas qdeꝫ alienatiōes ꝓhibentē: ſolā aūt cōmutatio nem pmittentē ſctiſſimis eccleſijs: necnon ſctiſſime maiori eccl'ie huius feliciſſime ci uitatis: dū imperiū accipe aliqḋ ab aliā ve nerabiliū domuū voluerit. poſtea ſi qḋe aliā ſcripſim⁹[h] legē qua[i] excepim⁹ ſctiſſimā maiorē eccl'iaꝫ p̄mittētes[k] quaſdā alienationes quas illa lex dicit. Quia vo cogno uimus eo q̄ aliqui prioris cōſtitutionis capitulū qḋ de p̄mutatiōe cōpetentiū rerū ſctiſſimis domib⁹ ad impe

g

a ¶ Donationē. vt. s̄. de nō eligē. §. fi. niſi in caſi bus: vt ibi diximus.
b ¶ Nāq̄ hoc. i. relinq le gatum.
c ¶ Cōcordantie. ſic. C. de inof. do. l. j. ſic. iſfra. vt cle. apud ꝓpri. epiſ. §. fi.
d ¶ Per diuitias. ſic. C. d nup. l. fi. Accur.
¶ Cōſtitutio q̄ ex aſcri ptitio ꝛc.
e ¶ Cōſtitutio. que eſt in C. de ſenatuſcō. claudia no. l. j. in fi. nā p claudia nū erat libera ꝛ eius fili⁹ erat ſeru⁹: vt ibidē dr̄. nō autē dicit de illa q̄ eſt. C. de agri. ꝛ cē. l. ne diutius lib. xj. q: ibi nō eſt caſus iſte: licꝫ alij ſſes ſint ibi. vel dic q̄ dicit de ea que eſt. C. de agri. et cen. l. fi. Et no. q̄ hec pars expe ditur in eo. vſq̄ ad. §. q̄ igitur. ſecūda autē vſq̄ in fi. cōſtitutionis.
f ¶ Eſſe vult. illa cōſtitu tio dico non prodeſt his qui ante ꝛc.
g ¶ Et vt ne venerabi les. hoc expedit. j. eo. §. q̄ igitur. vſq̄ in fi.
h ¶ In quadam no ſtrarum. vt. C. de ſenatuſcon. claudi. l. j. Uel dic vt. C. de agri. ꝛ cēſi. l. Uel dic vt tertij. vt. C. de agri. ꝛ cēſi. l. ne diuti⁹. Sed ſcḋa verior videtur vel prima.
i ¶ Scḋm ſuilis. ſubau di hic ſcꝫ ſm̄ ꝛc. ſi nō ha bes in litera.
k ¶ Fortunā. vt ſi venter eſt ſeru⁹ ꝛ partus ſit ſer uus. vt. s̄. digi. ꝛ. C. de rei ven. l. partum. ꝛ inſtit. de inge. §. j. ſi autem libera: ꝛ tūc ē fili⁹ liber vt ſubij cit ex libera nāq̄ ꝛc.
l ¶ Cōiuncti ſunt. ſ. nūc.
m ¶ Fuerunt. in futuro.
n ¶ Legi. vbi ſit h̄ lex an tiq̄ ignoram⁹. nā p. l. co dicis erat ꝯſiderād⁹ venē ſemp. vt. C. de ſenatuſcō ſul. clau. l. j. ꝛ. C. de agri. ꝛ cēſi. l. ne diutius. ꝛ. l. fi.
o ¶ Legem. vt. s̄. de eccle. re. immobili. alie.
p ¶ Poſitā legē. vt. s̄. de nō alie. §. nos igitur.
q ¶ Etiaꝫ illud. igit q: ſic fecimus etiā illud ꝛc.
r ¶ Adijcimus. ſ. qḋ ſequi tur. ꝛ per quedā ꝛc.
s ¶ Ineuitabilem. i. ſi oc currat ieuitabilis. id eſt nō ſp̄nēda occaſio ꝛ vti lis ꝛc. Accur.
t ¶ Domui. accipe licen tiā damus qḋ eſt infra.
v ¶ Licētiā. ideꝫ eſt in cō tractu emphyteoſis. vt j. titu. j. §. illud. qḋ tamē eſt hodie ius generale vt ibi dicemus.
x ¶ Dabat lex. vt. s̄. d nō alie. §. finimus.
y ¶ Metropolitam. i. ar chiepiſcopum.
z ¶ Pragmatico. i. impe riali reſcripto. Al.
a ¶ Terribilia. ſic. j. vt hi qui ob. §. qḋ ſi quis. ſic. j. de ali. et emphi. §. q: vo. ſic. j. vt immo. antenup. do. circa fi. col. v.
b ¶ Et q̄. ſ. male dicta in ferāt ea que nūc diſpo.
c ¶ Etiā p̄ori. vt. s̄. de ecc. re. imo. alie. §. fi. coll'. iiij.
d ¶ Ut decetero com. ꝛc.
¶ Hec p̄ma pars expedi tur. j. eo. vſq̄ ad. §. illud.
e ¶ Et vt liceat. hec ſecū da expedit. j. eo. §. illud.
f ¶ In priuatam. q. d. in priuatū tantū remaneat prohibitio.
g ¶ Legē ſcripſi mus. vt. s̄. d nō alien. §. nos igit. et §. vt aūt. ꝛ. §. finimus.
h ¶ Aliam ſcripſimus. vt s̄. de eccle. re. immobili. Accurſius.
i ¶ Qua. ſcilꝫ lege modo ꝓxime dicta. vt. s̄. de ecc. re. immo. ali. §. fi.
k ¶ Permittentes. vt in prima parte dicte cōſti. continetur.

UNIVERSIDAD

Alius nō pōt mihi dare qđ ex me nō poſ ſum.

a ¶ Sub ſchemate.i. or-
dine. Accurſius.
b ¶ Volumus.ſic.C. de le
gi.ꝛ cō.l.leges ꝛ ꝯſtōnes.
c ¶ Permutando.i. irri-
tando. Accur.
d ¶ Maneāt.vt.ſ. de nō
alie.§.ſinimus.
e ¶ Per mediū imperiū.
No.ꝙ nō poſſum habe-
re ex mea perſona nec ex
alteri⁹ pſona habere poſ
ſum.ſic.C. de vſur.l.eos.
§.fi.ꝛ.C.qđ me.cau.ſi per
impreſſionē.ꝛ.ff.de leg.j.
l.ſi mihi.§.regula.et.ff.đ
vſuca.l.labeo.ꝛ.ff.de ad-
mi.re. ad ciui.pti.l.ij.§.
j.ecōtra qñq; qđ nō poſ-
ſum habere p me habeo
p aliū.vt.ff.ad.l.falci.pe
nales.§.fi.ꝛ.ff.de trāſac.
l.et poſt.§.j.et.ff.que res
pig.obl.poſ.l. ariſto. ī fi.
f ¶ Ad eos.priuatos.
g ¶ Fiat.i.pmutet̃ res ec-
cleſie cū impatore.ꝛ ipe-
rator eam det priuato.
h ¶ Licētiā damus.ſed.j.
vt ſpon.larg.§.pe.colla.
viij.cōtra.ſʒ hec per illā
corrigit̃ in hac pma pte
ꝯſtitutionis. Itē no.ſm
iſtā cōſtitutionē ꝙ aliqs
ſibi ius dicebat: vt h.ſic
C.vt vnicuiq; liceat ſine
iudi.ſe vin.l.ij.ar.ſ.C.vt
nemo in ſua cau.iu.l.j.ꝛ
de iude.l.nullus. Itē h
eſt ar.ꝙ ſi rem meā vēdo
eo pacto ne alienes: ꝙ ſi
alienata ſit poſſiʒ appre
hendere. Vel dic hāc lite
ram intelligi ꝙ apprehē
dent in iure per rei ven-
di.vel alias actiones.vt
C.de dona.que ſub mo-
do.l.j.ſʒ primum verius
puto.
i ¶ Hoc ſchema.id eſt or
dinem.
k ¶ Priorē. vt.ſ. de non
alie.§.ſinimus.
l ¶ A viris.loquitur ſm
vulgare.nā qñ inuenim⁹
magnū factum nos dici
mus h bñ fuit factū a vi
ro.ſcʒ pbo.ſilis loquēdi
mod⁹.ſ.de trien.ꝛ ſemiſ.
§.phibemus autem.
m ¶ Geſta ſunt.id eſt pfe
cta vnde nunc remouere
magne eſſet tergiuerſa-
tionis.vt.ſ.de non alie.
§.alienationis.
n ¶ Illoꝝ.ſcʒ virorum.
o ¶ Preſcriptiōe.ſcʒ niſi
centum annorū ſm Al.
vt.ſ.vt eccle.ro.colla.ij.
vel hodie.xl.annis.vt.j.
de eccle.ti.§.p tēporali-
bus.coll.ix.ꝛ.j.hec cōſti.
innouat cō.col.vj.
p ¶ Sancitis.vt.ſ. de nō
alie.aut pmu.§. aliena-
tionis. ꝛ.§.ēphyteoſim.
vſq; ad.§.ſi autē. ꝛ.§.ſi
vero etiā perpetuam.
q ¶ Adinuicē.al's niſi in-
ter venerabilia loca non
pōt fieri perpetua: vt h
et.ſ.de nō alienā.§.ſi vo

rium ſcripſimus:ad artē legi cō-
trariam conuerterūt:poſtulauc-
runtq; nos quidē a ſanctiſſima
eccleſia accipere:his aūt hec da-
re hinc aggreſſi ſunt multi quidē
ſimilib⁹ petitionibus nitētes ſa-
cram circūuenire conſtitutionē
quecūq; ergo geſta ſunt a nobis
vſq; ad pſentem diē hec ſub ſche
mate[a] quo nunc eſt valere volu-
mus[b] nullo pmutādo[c] hoꝝ q̄ iam
a nobis cū ſanctiſſima eccleſia in
talibus contractibus geſta ſunt:
aut cum his qui hec a nobis per-
ceperunt. ¶ De cetero autem ſan
cimus nulli penitus vllam eſſe li
centiā aliquid tale agere:ſed il-
las ſolas valere pmutatiōes que
in imperialem domum in hoc fa-
cte ſunt vt ppetuo apud imperiū
maneāt[d] ꝛ non transferantur ad
priuatum:neq; illarū ius per me
dium[e] imperiū ad eos[f] pficiſca-
tur. Sed ſi quid tale fiat[g] licētiā
damus[h] reuerendiſſimis econo-
mis res apprehendere huiuſmo
di:ꝛ trahere eas rurſus ad ſctiſſi
mam eccliam tanq̄ ſi nec ab ini-
tio cōtigiſſet permutationes ha-
rum ad imperium factas:ſed ſer
uari hoc ſchema[i] in perpetuū ex
preſenti die inchoatū. Omnibus
que dudū (ſicut prediximus) poſt
priorem[k] legem ſm modum pre-
dictum geſta ſunt ratis manenti
bus:eo ꝙ illa quidē que ſic facta
ſunt a viris[l] geſta ſunt[m]. Nūc au
tem quidam volunt illoꝝ[n] exem-
plo vtētes ꝛ nobis eſſe moleſti:ꝛ
ſanctiſſimam maiorem eccleſiam
huius feliciſſime ciuitatis circū-
uenire:qđ per omne tempus nul
lo modo fieri volumus. Sed ꝛ ſi
fiat quolibet ſchemate h etiā in-
firmum eſſe:ꝛ a ſanctiſſima maio
re eccleſia in perpetuū vēdicari:
nulla ei tēporis preſcriptione[o] in
hoc obijciēda. ¶ Illud quoq; ſan
cimus vt alijs omnibus de iure
emphyteoſeos ſancitis[p] ꝛ in ſan
ctiſſima maiore eccleſia ꝛ in alijs
omnibus venerabilib⁹ domibus
adinuicē[q] ꝛ emphyteoſim perpe-
tuam agere:decreto quippe[r] hic
faciendo.excepta quidem hic ſan
ctiſſima maiore eccleſia in hac ce
lebrata emphyteoſi:vt nō ad pri
uatam perſonam extendi omni-
no poſſit. ¶ Tua igitur beatitu-
do q̄ iuſſa ſunt a nobis cuſtodiat:
et his qui ſub eas metropolita-
nas ſedes habent faciat manife-
ſta/vt ꝛ ipſi que nobis placuerūt
cognoſcentes nihil locorum pre
uaricari preſumant.erit enī vni
uerſis a deo iudiciū:ꝛ exinde pe-
nas ſi quid preter hec aut ipi ege
rint:aut agi permiſerint.

¶ Ut ea que vocantur inſinua-
tiua[s] ſuper clericis in maiori ec-
cleſia quidem dentur:in alijs au-
tem eccleſijs penitus non dētur.

Titulus.ix.

☞ Inſinuatiua nō poſſunt exigi a cle-
ricis ordinatis exceptis his qui ſunt or-
dinati in maiori eccleſia quibus ſm con-
ſuetudinem accipere licet. Barto.

Imperator Iu.augu.mēne ar-
chiepiſcopo regie ciuitatis Con
ſtantinopo.

Plurimas aditiōes
ſuſcipiētes hanc le
gē dirigere ad tuā
beatitudinē[t] iuſtū
exiſtimauim⁹. Qui
enim ordinantur a tua reuerētia
clerici ī ſctiſſimis eccleſijs abſq;
tamē ſanctiſſima maiori eccleſia
omnium patiuntur crudeliſſima
non ſuſcipiētibus eos illic eccle-
ſijs[v] anteq̄ quātū voluerint acci
piant aurum et nouimus hoc ex
frequētibus aditionibus de hoc
factis nobis. ¶ Sācimus igitur
beatitudinē tuam hoc validiſſi-
me cuſtodire:ꝛ ſi quidem conſue
tudo eſt dare eos qui ordinātur
ī ſanctiſſima maiore eccleſia hoc
eis prebere.nihil enī de his que
dantur in ſanctiſſima maiore ec-
cleſia nouamus. Preterea vero
in alijs omnibus[x] nulli in eis cle
ricoꝝ licentiam eſſe penitus pro
his que vocātur inſinuatiua[y] ali
quid ferre. Sed ꝛ ſi quis tale ali
quid egerit illum[z] quidem priua
ri ſacerdotio:in illius autem offi
cium introire[a] qui miſſus eſt[b]:et
hanc cum auaricie[c] ferre merce-
dem.cuſtodire vero hoc etiā deo
amantiſſimos defenſores ſanctiſ
ſime maioris[d] eccleſie/penam for-
midantes decem librarū auri ſi
quid horum neglexerint:ſed gra
tis omnia procedere. Deinde et-
enim defunctiōes[e] et miniſteria[f]
non per venditionē nec per mer-
cationem fieri aliquem volum⁹:
ſed pure et citra redemptionem.
ſic enim rei digni fiant nulla ven
ditione ac mercatione facienda.
Tua igit̃ beatitudo et qui poſt-
ea in pontificalibus acceſſerint ſedibus que a nobis or-
dinata ſunt et per hanc declarata ſunt legem operi effe-
ctuiq; tradere feſtinet.

¶ Ut clerici[g] qui recedūt alijs pro eis ſubrogatis pre-
beant[h] emolumēta/recedētes aūt remeare volētes non
ſuſcipi:ꝛ vt ſi qs[i] edificās eccleſiam/aut aliter in eadem
ſeruiētibus miniſtrās emolumēta voluerit aliquos cle
ricos inſtituere/nō fortuite eos:ſed pbatione ſanctiſſi-
mi patriarche ſuſcipiant.

Titulus.x.

☞ Clerici continuam reſidentiam in proprijs eccleſijs facere tenē-
tur:nec debent recedere:vel alij in eorum locum ſubrogantur cum eo
rum emolumentis:et recedentes et poſtea remeantes ſuſcipiendi nō
ſunt:nec eis emolumenta debent reſtitui. Barto.

Imperator Iuſti. Augu.mēne archiepiſcopo conſtan-
tinopolitano.

etiā.ſed hodie cōiter fie-
ri pōt in perpetuum.vt
j.de ali.ꝛ emphy.§.licen
tiam. Accur.
r ¶ Decreto qppe.ſic.ſ.ti
tu.j.§.fi. in prin.ſic.ſ. de
ec.re.immo.ali.§. ſanci-
mus. Accur.
¶ Ut ea que vocant̃ ꝛc.
s ¶ Inſinuatiua. al's inſi
nuata.et quid ſit hoc dr
in tex.j.eo.§.ſancimus.
t Plurimas. Ad
tuā beatitudi
nem.loquitur
archiepiſcopo
regie ciuitatis cui dirigi
tur.hec conſtitu.
v ¶ Illic eccleſijs i.eccle-
ſiaſticis perſonis.al's eſt
in lr̃a clericis ꝛ tunc pla
na eſt.
x ¶ In oībus.ſcʒ eccleſijs
conſtantino.ciui.nam lo
calis videtur hec ꝯſtitu.
vel dic in alijs eccleſijs p
totum orbem.
y ¶ Inſinuatiua.hui⁹ au
tem oblatio ſic vocabat̃.
z ¶ Illū.accipiētē aurū.
a ¶ Introire.ſic.ſ.de ta-
bel.§.j.in fi. Accur.
b ¶ Miſſus eſt.i.elect⁹ vt
mittatur. Accur.
c ¶ Auaricie.ſic.ſ.vt iud.
ſine quoq̄ ſuffra.§. cogi-
tatio. Accur.
d ¶ Maioris.repete ſan-
cimus.
e ¶ Defunctiōes.i. ſubſti
tutiones.q.d. vt vn⁹ fun
gatur loco alterius de-
functi. Accur.
f ¶ Et miniſteria.i.mini-
ſtros.ꝛ facit.C.de epiſ.et
cle.l.ſi quēq;.ꝛ.ſ.quomo
do opor.epiſ.§.ſed neq;.
ſed cōtra.j.de ſanc.epiſ.
§.pro conſuetudinibus.
col.ix.ſed illa forte loqui
tur in epis tm̄:hec aūt in
alijs clericis. Vel illa p-
ſtant̃ ex ꝯſuetudine:hec
autem preter cōſuetudi-
nem exigebantur.
g ¶ Ut clerici ꝛc. Hec ps
expeditur.j.vſq; ad.§.il-
lud. Accur.
h ¶ Prebeāt.ſ.q pbere ſo
liti erāt.vt patet.j.eo.
i ¶ Et vt ſi quis.hoc dici
tur.j.eo.§.fi.

Plurimi.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

a Plurimi. Diuinis oĩno q̄ſi nõ reuerſuri: aliud autẽ dico ſi ad ſcholas vadãt q̄ eſt probabilis abſentia. vt. ff. ex q. cau. ma. l. nec nõ. ſed cũ aliq̄ forte meretricula receſſit. vt ſubijcit propter quas ⁊c.
b Nouerunt. id obſcure loquit̃: vt etiã malã cauſam det itelligere. ſic. j. q. mod. na. ef. le. §. ⁊ quidã. colla. vj. ⁊. ff. ad mace. l. j. ibi: ne quid amplius ⁊c.
c Et eos. ſubrogatos.
d Lucra. que dabantur his qui receſſerunt.
e Eis. ſcilꝫ clericis recedentibus.
f Per ipſos. ſcilꝫ inſtituentes eos: ⁊ ita hec lex eſt arg. immo expreſſum ꝯtra eccleſias italie que ſemp habent canonicos pauciores q̄ ſit ſtatutuꝫ eis. ⁊ alij canonici vſurpãt qd̃ deficiẽtibus dari deberet. ⁊ facit. s̃. de mẽ. ordi. cle. §. j. in fi. ⁊. s̃. quõ opor. epiſco. §. ſed neq̈.
g Propter ipſos. ſcilicet recedentes.
h Remeare velle. al's remeantes. ⁊ tunc dic velle ſcꝫ ſuſcipere. al's remeare. ⁊ facit. ff. loca. l. ſi in lege. §. colonus.
i Miniſtrãtibus. Miniſtrantes pñt appellari deſeruientes eccł'ie. vt. j. §. pxi. vel illi q miſtrant pbẽdas. qd̃ eſt verius vt ex tenore litere ſequẽtis apparet pñtibus ⁊c.
k Lucrari. vt dicat ſe nolle dare pmis vel ſubrogatis.
l Edificãs eccł'iaꝫ. vt. j. vt nul. fa. orato. do. §. j. col. v. ſic. j. de ec. titu. §. ſi quis. ſic. j. de ſanc. epiſ. §. oratorij. col. ix. Accur.
m Poteſtatẽ. q. d. vt h̄ ſit in poteſtate ſua.
n Tractari. ſcꝫ conuenit ſubaudi.
† Cõcor. cũ hoc. §. c. ad audiẽtiã. extra de eccł. edi. cuꝫ multis alijs. ca.
o Ipſius anime. No. ſic s̃. vt deter. ſit nume. cle. §. fi. Accur.
p De his qui ingrediũtur ⁊c. Hec prima pars expedit̃. j. e. vſq̈ ad. §. illud etiã videamus ⁊c.
q Et qñ p ſcripturam. Hec ſecunda pars expeditur. j. eo. §. illud ⁊c.
r Et de iureiurando. h̄ tertia expeditur. j. eo. §. fina. Accur.
s Volubile hoc. id eſt varietas negociorũ: vt ſubijcit in fine huius reſponſi.
t In idẽ. ſic. j. de ꝯſan. ⁊ vte. fra. in prin. Accur.
v Fit qdẽ. ſ. aliqd noui.
x Nunq̈. ſ. in idẽ vel in perpetuum.
y Iudicant. repete itro

Plurimi ſepe clerici quibuſdã orationis obſeruiẽtes domibus: aut etiaꝫ forte ab aliquibus prius inſtituti miniſtrantur eis ab aliquibus ſolẽnes expenſe: deinde ſeparant ſemetipſos diuinis oĩno[a] ſacramentis propter q̄s ipſi nouerunt[b] cauſas: aut pro qualibet occaſione recedunt omnino a ſanctiſſima in qua ꝯſtituti ſunt eccleſia. Sancimus igitur nõ ex hoc fieri prohibitionẽ ſacro miniſterio ſꝫ alios ſubrogari a deo amantiſſimis epiſcopis ſub quibus ipſe cõſtitute ſunt eccleſie et cos[c] hoc accipere: non enim volumus aliq̄bus dari lucra[d] q̄ iam eis[e] per ipſos[f] aut ꝑpter ipſos[g] expẽdebantur ſanctiſſimis eccleſijs: qm̄ nolum⁹ per quãlibet occaſionẽ lucrũ aliqd̃ facere ex aliorum fraudatiõe: ſꝫ que ab initio miniſtrabant̃ ſemper dari ⁊ non ſacrum ex hoc miniſteriũ corrũpi: non exiſtẽte licẽtia poſtq̈ ſtatuti fuerint aliqui ꝑ priorib⁹ clericis: aut a ſanctiſſimo patriarcha: aut a prouincialibus epiſ/ rurſus recedentes denuo remeare velle[h] ⁊ expellere ſubrogatos: ⁊ cogi duplicia miniſtrare eos q faciũt talem expẽſam dare etiam ſubrogatis ⁊ denuo remeare volentibus: ſed illos quidẽ reuertẽtes nõ ſuſcipi. Qui v̓o poſt deceſſum prioruꝫ ſtatuti ſunt eis dari emolumenta nullo v̓o hinc miniſtrantibus[i] acceſſu talia lucrari[k] nitẽtibus ex ſua ſubſtantia oĩno prebẽtibus his qui ab eis ſtatuti ſunt emolumenta: ⁊ oẽs expenſas heredibus eorũ ⁊ ſucceſſoribus ſcientibus/ q2 ſi etiã poſt hec fraudauerint certa poſſeſſio deputabitur ex eorũ ſubſtantia ſacris nr̃is ꝓuatis vt hinc miniſtratio eis fiat. ¶ Illud quoq̈† ad honorem ⁊ cultum ſedis tue decernimus: vt ſi q̄s edificãs eccł'iam[l] aut etiã aliter expẽdens in ea miniſtrãtibus alimẽta voluerit aliquos clericos ſtatuere: nõ eſſe ei fiduciã vllam quos vult per poteſtatẽ[m] deducere tue reuerentie ad ordinandos eos ſed examinari a tua ſanctitate ſentẽtiaq̈ tua ⁊ q pontificalẽ ſedẽ rexerit: ſemp hos ſuſcipere ordinationẽ. quod ſi tue btitudini: ⁊ q poſtea oportuni videbunt̃ exiſtere/ ⁊ dei miniſterio digni vt nõ prophanent̃ ſancta dei (hoc videlꝫ qd̃ ſacris ſancitur eloquijs) ſꝫ intacta hec ⁊ ineffabilia tremẽdaq̈ conſtituta ſancte ⁊ deo amabiliter ⁊ venerande tractari[n]. Que igitur placuerũt nobis ⁊ per hanc ſacram declarata ſunt legẽ beatitudinẽ tuã ſeruare ꝑpetuo ſancimus cognoſcẽtes q2 nõ minus nobis cura eſt ſanctarũ eccleſiarũ ꝯſeruare vtilitatẽ q̈ ipſius anime[o].

De his qui ingrediuntur[p] ad appellationem: ⁊ quãdo per ſcripturam[q] manus proprie fiat collatio literarum: et de iureiurando[r] dilationis: ⁊ vt coniungatur iurĳurando calũnie. Titu. xj.

Appellanti ad appellationem exercendam ſtatuitur annus: ex cauſa biennium. Item appellatore in biennio cauſam derelinquenti conceditur victori cũ vnus menſis ſupereſt eã proſequi vt ſententia infirmetur in vtroq̈ caſu appellatorem in expẽſis condemnando. neutro autem proſequente ſentẽtia remanet firma his obtinẽtibus in cauſis futuris ac etiam pendentibus nondum finitis. hoc dicit Bartolus.

Imperator Iuſtini. Augu. Io. prefecto pretorio ſecundo.

Volubile hoc[s] eſt et humanũ et qd̃ manere in idem[t] nũq̈ valẽs: ſꝫ fit quideꝫ[v] ſemp/ manens autẽ nunq̈[x] ⁊ legiſlatiõibus introducit aliquem tumultum ⁊ his que vident̃ ſe habere recte ⁊ firme poſita iudicãtur[y]: ſed ⁊ ea que ſubtilium obſeruatiõe cauta ſunt plerũq̈ turbauit emergentiũ varietas cauſarũ. Scimus enim quia dudũ correxiſtus[z] qd̃ male ⁊ doloſe circa appellationes agebat̃: quia hoc ſolo vt cognitioneꝫ introducerẽt in iudiciũ appellãtes contẽti ⁊ perſonã facientes[a] firmam: aut per vnam partem[b] aut etiam per cognitionẽ (hoc em̄ indifferens[c] eſt) relinquebant autẽ cauſam et victori oĩno erat inexplicabilis victoria nõ valẽti[d] neq̈ his que erãt iudicata frui propter appellationẽ: neq̈ appellationẽ examinari poſſe ꝑpt' abſentiã appellãtis. ¶ Hec nos† dudũ ſanciẽtes correximus[e] annũ quidem deputãtes[f] appellationem offerẽti: ſiue ipſi ſcḋm ſe[g] ingrediẽti ſiue cõiter[h]: quaten⁹[i] intra hoc litẽ exequatur et mereatur[k] que iuſta ſunt: ⁊ non relinquat[l] ea ſine ꝓuiſione. deinde propter clementiam ſi per occaſionẽ iudicis appellatio prolongetur: aut per aliam quãlibet cauſam ineuitabilem etiã alium adĳcientes[m] annum[n] poſtq̈ niſi litẽ cõpleuerint ratã manere victoris ſententiaꝫ ſancim⁹. ¶ Hec itaq̈ placuerunt nobis ⁊ in cõmuni lege[o] conſcripta ſunt: ⁊ obtinere legẽ hanc volumus ⁊ obſeruationẽ illi⁹. Sed plurimi[p] interpellauerũt nos dicentes ſe quidem denuntiaſſe[q]

ducit aliquẽ tumultum.
z Correximus. vt. C. de temp. ap. l. fi. §. illud.
a Et perſonã faciẽtes. ſ. ſatiſdando iudicio ſiſti. Et ſic no. ꝙ ſatiſdare dꝫ iterũ in cã appellatiõis iudicio ſiſti. nec mirũ: q2 ꝑma ſatiſdatio eſt finita ex quo eſt finitũ ꝑmũ iudiciũ. vt. s̃. de exhi. reis. §. ſuſcepto dixim⁹. et ita eſt ꝑ opiniõe nr̃a qui dicimus cãm appellatiõis eſſe aliã a prima. nã ⁊ teſtes de nouo inducũtur. vt. C. de ap. eos. §. ſi quis aũt. ⁊. C. de tẽp. ap. l. per hãc. ⁊ dicemus. j. de teſti. §. q2 v̓o teſtes. vel dic firmatur pſona. ſ. ꝓcuratoris. q2 vult agere ꝑ ꝓcuratorẽ in cã appellatiõis puta ſatiſdando ꝑ eo iudicatũ ſolui: ⁊ ſimilia. vt inſti. de ſatiſda. §. ſi naũt per procuratorem.
Satiſdat iterũ appellans.
b Per vnã partẽ. i. preſente vna pte tm̄ fuit pbita dicta firmatio. vł' etiã ꝑ cognitionẽ: id eſt pñte vtraq̈ pte. vel meli⁹ vt puto ꝑ vnaꝫ partẽ. i. ſiue pmittat̃ vni parti qd̃ de ꝯfirmatiõe iudicij ꝓmittit̃: ſiue etiaꝫ ꝑ cognitionẽ. i. ſiue ipi iudici fuerit ꝓmiſſum. ſiue ex cui⁹ ſtipulatiõe vtilis actio q̄ritur. vt. ff. rẽ pup. ſal. fo. l. ij. iij. ⁊. iiij. j. rñ. ⁊ hoc etiã hic ſubĳcit.
c Hoc em̄ indifferẽs. id eſt nõ refert quo ad efficacẽ actionẽ querendaꝫ vtrũ ipſi parti ſit ꝓmiſſuꝫ aut iudici ſiue cognitori: vt dictum eſt.
d Non valẽti. i. victori.
e Correximus. vt. C. de tẽpo. ap. l. fi. §. illud.
f Deputantes. ſcilicet nos. Accur.
g Scḋm ſe. id eſt ꝑ cauſa ſua tm̄.
h Cõmuniter. i. in cauſa cõi quã etiã intendere põt ſine mãdato: vt. C. d̃ cõſor. eiuſ. li. l. ij. Uel dic ſcḋm ſe. i. ipſe tm̄ cõmuniter: vel. i. vna cum altera parte: ſcꝫ aduerſa. Acc.
† Concor. c. cuꝫ ſit romana. extra de app. et. ij. q. vj. c. ei q appellat.
i Intra. ſcꝫ annum.
k Et mereat̃. appellãs.
l Relinquat. ſ. iudex ea q̄ ſunt iuſta vel nõ relinquat appellãs ea agẽda in cã appellatiõis ſine ꝓuiſiõe. i. quin ꝓuideat vt finiat infra annum.
m Adĳcientes. ſ. nos.
n Annũ. ſcꝫ aliũ. vt ita ſint duo fata. i. duo tpa ĩ quib⁹ appellatio fatũ. i. mortẽ ſiue fineꝫ recipiat: vt. C. de tẽp. appel. l. fi. §. illud. in fi. ⁊. l. nemo.
o Cõi lege. ſ. ſupradicta C. de tẽp. ap. l. fi. §. illud.
p Sꝫ plurimi. victores appellant.
q Denuntiaſſe. vt ꝓce

UNIVERSIDAD

appellãtibus[a] ⁊ voluiſſe litẽ examinari:non tñ ab ipſis iudicibus impetrare valuiſſe propter quaſdam forſan ineuitabiles occupationes[b]. Alij[c] ꝟo etiam vẽtorum immẽſitatẽ accuſauerũt:⁊ q2 nauigare[d] nõ licuiſſet de prouincia contrarijs flantibus ventis per terram vero venire nõ valentes propter inopiam:aut certe quia in inſulam cõmanẽtes aliter niſi per mare venire non poterant.⁊ propterea non valuerunt examinare vſq3 ad finẽ negocium:neq3 ſecũdo anno:⁊ quidẽ tempeſtatũ acerbitatẽ:alij languorem ineuitabilem que oĩa ex ipſis agnoſcimus reb9 nobis ĩſinuatis. Uñ nos hec iuſte mouerunt ⁊ legem tranſcendere nolentes:⁊ his qui per talem quãdam fortune circũuentionem leduntur dare preſidium poſſibile cupientes. Quid ergo agere oportebat:niſi ad legem aliam reſpicere q̃ digne cauſam iuuaret[e]: obſeruatio ſi qdẽ reliqua p̄dicte legis noſtre[f] (ſicuti prediximus)per oĩa cuſtodiat̃. Si vero pro veritate ineuitabile quoddã euenerit:⁊ qui appellatiõis litẽ exequit̃ nõ obſeruet[g] ⁊ licet ingreſſum[h] ⁊ fatalẽ fecerit non occurret periclitetur bieñij vel compẽdij tempus:tunc cõfirmari victoris ſentẽtiam:qđ etiaz prior noſtra dicit lex cũ quadam ſubdiuiſiõe quã in preſenti adijcimus[i]. ¶ Quia eñ victores iubemus immẽſitatem tẽporis fugiẽtes[k] his qui appellationẽ quidẽ ⁊ per fatalem ingrediuntur/non tamẽ vlteri9 examinationez quidẽ ſubire volũt/aut etiam in medijs certaminib9 relinquũt eam: propterea paruo quodam victores minuẽtes cõſiderauim9 bene forte qđ docet. volumus etenĩ cũ qui vicit cauſam ſi voluerit ꝓ veritate firmari ſniam:nõ ex circũuentione nec ex tẽpore quodam ſed ex ip̄a rerũ veritate (etiã deſerẽte eo qui appellationem obtulit) ingredi:⁊ hoc ip̄m accuſare:⁊ querere deſertorẽ:⁊ ſiue inuenire cũ valuerit/ſiue ille non appareat:ſuas allegationes deducere ad mediũ.q̄ppe bieñio inſtãte[l] ad finẽ tñ ita vt vnus forte ſupſit negocio mẽſis:et ſi quidẽ apparuerit ſuperior[m] firmaz eſſe ſniam[n]: ſi vero inferior circa certamina[o] (etiam eo qui appellationẽ obtulit ⁊ fatalẽ ingreſſus eſt nõ obſeruante cauſam) ſuſcipiat[p] ex iure decretũ:illo tantũmodo adiecto vt ſiue obtineat cauſam is q etiã pri9 vicit:ſiue circa cã minor ĩueniat̃ expenſas ei modis oĩb9 poſt appellatiõis ingreſſum facta deſertor preſtet ſiue nãq3 obtineat cauſam occaſione expẽſaruz ſiue hoc ipſum quod etiã vincit recte iuſtũ eſt etiã expenſas accipere[q]: ſiue minor inueniat̃ eo ꝙ oĩno ille deſeruit ⁊ ꝯtingit eũ etiã deſerentẽ vincere[r] ⁊ expẽſas qdẽ preſtet.ſentẽtia ꝟo fruatur[s] gratias agens deo ⁊ p̄ñti legi ita iuſtitiã ſibi ſeruãti ⁊ tantũmodo in expẽſas dãnificati:qbus[t] nõ lex ſ3 ip̄e abſens ſe dãnificauit. Si ꝟo neuter occurrit[v] neq3 victor neq3 victus qui etiã ꝭm fatalẽ ingreſſus poſtea deſeruit ſnia victoris maneat firma oĩbus reliqs ſup appellatiõibus ſcriptis legib9 exiſtẽtibus:⁊ in ſpatijs[x] tẽpor ⁊ in alijs.hãc eñ legẽ ſpecialiter ſup his qui poſt ingreſſum fatalis factum deſerũt ponim9:nihil aliarum legũ aut tẽpor appellatiuorum neq3 perimẽtes neq3 ꝑmutãtes.firmas igit̃ eas etiã ꝑ hãc ponẽtes legẽ. ¶ Illud quoq3 determinare optimũ eſt:ſi quidẽ victores ꝯtingit iam[y] ſniam ꝓmereri firmas[z] declarãtẽ eorũ victorias his frui.nihil eñ horũ q̃ iam terminata ſunt cõmouebimus. Si ꝟo hactenus pẽdent bieñio inſtãte ⁊ nõdum trãſacto ⁊ nondũ decreto[a] firmãte etiam iſte eãdem[b] mereant̃ examinationẽ:⁊ ita † potiãtur victores ſentẽtijs ſi eas recte habere monſtrauerint[c].

☞ Ex documẽtis publicis ſolis et non priuatis cõparatio fieri d3:fallit in documẽtis p̄uatis quib9 aduerſari9 ꝓ ſe vtit̃.⁊ ex documẽtis q̃ ex archiuo publico ꝓferũtur ⁊ publice habẽt teſtimoniũ iureiurãdo de calũnia preſtito.h.d.Bar.

Illud etiã iudicauimus huic oportere adijci legi:quia cũ dudum ſcripſimus legem[d] volẽtem ex proprie manus ſcriptura nullam fieri cõparationẽ:ſ3 ex ſolis documẽtis publice celebratis.videmus autem cauſaꝝ experimẽtum agere competẽti correctiõe in lege:⁊ ex hoc ipſo litigantium inuenimus experimẽto emendare cã ꝭm hoc volum9 ſchema[e] crebro nãq3 proferẽs quidaz cuiuſdam manus[f] documentũ: ⁊ ex ea faciẽs aut cõuentionem aut ſuarum allegationum probationem/cũ eiuſdem manus aduerſa pars ꝓtuliſſet literas ⁊ legitimã probationẽ:exinde vellet fieri ex quibus ip̄e aduerſarius illud obtulerat. Ille vtebat̃ lege[g] quia oportet ex publice ꝯfectis † documẽtis fieri cõparationem ⁊ non ex alijs que a quoq3 ſcribunt̃. ¶ Sancimus ſi quãdo aliquid tale contigerit ⁊ quiſpiã voluerit ꝭm eas q̃ ab aduerſario ꝓlate ſunt lr̃as fieri examinationem[h]:non accuſet̃ hoc tanq3 non recte factum ſit.cui eñ ⁊ ipſe credidit:⁊ qđ ꝓtulit is cõtra quẽ[i] ex quo ſuas affirmat allegatiões hoc nõ accuſet:neq3 prohibeat cõparationem literarũ ad eum fieri:l3 cõtingat eſſe documentũ manu cuiuſcũq3 conſcriptum.neq3 enim iſte ſibi

Reſiſtit.

derent in cauſa.
a ¶ Appellãtibus.id eſt cognoſcẽtibus de appellatione.Accur.
b ¶ Occupationes.ſic.ff.de ꝓcura.l.filius.§.fi.et l.aut.⁊.l.hereditas.et.l.vl'iudicio.⁊.l.aut legati.
c ¶ Alij noui.ſcilicet appellantes.
d ¶ Nauigare.ſic.ff.ſi qs cau.l.ij.§.ſi quis in iudicio.⁊.§.qđ dixim9.et.§.ſi quis tamen.
e ¶ Iuuaret.puta ꝑ in ĩtegruz reſtõnem forte ex gñali clauſula ſi q̃ iuſta cã ⁊c̃.vt.ff.ex q.cau.ma.l.j.§.fi.⁊.ff.de iti.actuq3 pri.l.j.§.ſi qs aũt ꝓpter.⁊ facit.j.vt ſpon.lar.§.h quoq3.col.ix.Uel dic neceſſe eſt aliã legem reſpicere.ſ.hanc nouam.vt.j.proxi.§.quia enim.
f ¶ Legis nr̃e.C.de tẽpo.appel.l.fi.⁊ h niſi iuſta cã impediat vt ſubijcit.
g ¶ Obſeruet.ſ.iudicium appellationis.Al.
h ¶ Et licet ingreſſum.ſ.q2 ingreſſus fuit ⁊ venit ſemel corã iudice appellatiõis ⁊ fatalem fecit.i.ꝓmũ annũ appellatiõis tranſire ꝑmiſit.et nõ occurrit.i.nõ venit poſtea: adhuc tñ ſubaudi ꝑiclitetur tp̄s.i.currat tp̄s cum ꝑiculo tamẽ appellantis ⁊ hoc cõpẽdio bieñij.
i ¶ Adijcimus.i.dicem9.
k ¶ Fugientes.i.obijcientes ꝭm Al.vel dic diſtrahẽtes his ⁊c̃.vt ſubijcit.
l ¶ Inſtante.ſic.C.de iudi.l.ꝓperandũ.§.hmõi.
m ¶ Superior.i.melior ĩ cauſa vel potior in iure.
n ¶ Firmã eſſe ſniam.ſc3 ſancimus.
o ¶ Certamina.i.malam cauſam habẽs.⁊ ſubaudi apparuerit.Accur.
p ¶ Suſcipiat.ſc3 appellans.Accur.
q ¶ Accipere.quia victus victori in expẽſis ꝯdẽnatur.vt.C.de iudi.ꝓperã dum.§.ſin autem reus.
r ¶ Uincere.ſic.C.đ iudi.properandum.§.ſin autem reus.
s ¶ Fruatur.abſens.
t ¶ Quibus.ſc3 expẽſis.
v ¶ Occurrit.eſt ergo voluntatis qđ ꝓxi.dixit.vt actor debeat ſe ingerere ſed ſtult9 eſt ſi vadat:cuz eo nõ eunte ſnia ꝓma firmatur:vt h.ſed forte ire vult cũ aliq̃ petat plura ĩ cã appellatiõis qđ põt ſi ſunt acceſſoria ꝓncipali:vt.C.đ ap.l.ampliorẽ.§.in refutatorijs.Item ⁊ nouas forte vult victor ĩducere ꝓbatiões; vt.C.de tẽp.⁊ re.ap.l.per hãc legẽ.S3 qđ ſi iudicis copiam nõ habuit:Rñ.nõ currit tp̄s appellatiõis.vt.j.vt ſpon.larg.§.hoc q3.Itẽ ⁊ in alio caſu nõ currit tp̄s qñ ſc3 appellatio eſt coraz principe:vt s̄.de ap.§.ij.Item in tertio.ſ.qñ interim tractat̃ cauſa eadẽ corã arbitris vt.j.de ap.§.fi.
x ¶ Et ſpatijs.vt ĩfra decem dies appellent.vt.j.de appel.§.j.
y ¶ Cõtingit iam.ſc3 ante compoſitionez huius cõſtitutionis.
z ¶ Firmas.ſc3 leges antiquas.Al.
a ¶ Decreto.ſ.iudiciali.
b ¶ Eandem.ſicut dictuz eſt ſupra.
c ¶ Mõſtrauerit.ſi actor obtinuit in ꝓma cã ⁊ ĩ cã appellationis h3 ꝓbare de iure ſuo ſicut ⁊ ĩ ꝓma: ⁊ ꝭm hoc lr̃a bñ ſtat cum oĩa eſſe debeãt in ꝓſtinũ ſtatũ:vt.C.đ ap.l.appellatio.ſi aũt in principali cã obtinuit ⁊ ſic fuit abſolut9 ⁊ actor appellauit tũc ſilr̃ h3 actor probare in cã appellatiõis ſicut ĩ ꝓma ꝑ ꝑallegatã.l.et qđ dicit hic victorez ꝓbare: ꝓut refert̃ ad reũ victorẽ intellige qđ eſt eoipſo ꝙ nõ ꝓbat̃ contrariũ.ſic C.q mi.nõ poſ.l.ſup ſeruis.⁊ de hoc dic plene:vt no.C.de appel.l.hi qui ĩ fraudem.§.illud.
d ¶ Legem.vt.C.de fi.inſtru.l.cõparationes.
e ¶ Schema.i.ordine.
f ¶ Manus.ſ.ꝓuate.puta ꝓducis lr̃as tuas contra me:ego eas ꝯfiteor ⁊ alias ĩduco ꝯ te q̄s dico te feciſſe:⁊ id ꝓbo per cõparationẽ earũ q̄s ĩduxiſti ꝯ me.idẽ dico ⁊ ſi alterius lr̃is puta titij vtar3 ꝯ me.⁊ ego eiuſdem titij lr̃is volo me tueri: vt.j.ſubijcit.ibi:l3 ꝯtigat ⁊c̃.
g ¶ Lege p̄dicta.C.de fi.inſtru.l.cõparationes.
h ¶ Examinationẽ.i.cõparationem.
i ¶ Cõtra quẽ.i.ꝯ aliquẽ.⁊ facit.s̄.de iureiuran.a mo.§.j.⁊.C.de nõ nume.pec.l.gñaliter.⁊.C.de teſtib.ſi qs teſtibus.⁊.C.de ſentẽ.⁊ inter.l.pe.Acc.

† Hoc decĩ recitat̃ i.ca.qm̃ ꝯtra.añ mediuz.ibi:nã et victores.extra đ probatio.

† Facit ad h.c.qm̃ contra.cuz glo.ſup ver.viſos.ante fi.ibi:ex quo eñ ſcriptura.extra de proba.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

reſiſtit[a]: ꝛ ꝙ affirmauit hec accuſabit. Si vo etiã ex publicis archiuis[b] † pferat charta velut de ſuſcepto[c] mẽſe[d] glorioſiſſimoꝝ pfectoꝝ[e] nouim⁹ ẽt aliqd tale qſituꝫ et qđ ex publicis archiuis pferẗ ꝛ ĩ publicũ hꝫ teſtimoniũ[f] etiã ſuſceptibile h̃ ẽẽ ad collatiões[g] manuũ ponimus. vbiqꝫ eñ falſitatis pctiñ odio hñtes iuſiurãdũ ꝛ prebere diſcutiẽtes ꝛ eximẽtes lr̃as ſancim⁹: ꝛ ex publicis ſolũmõ documẽtis cõparationẽ fieri pmiſimus. Quapropt̃ valeat p oĩa lex illa pſenti ſub diuiſione declata ci iureiurãdo tñ cõparãtiũ[h] modis oib⁹ phibẽdo. ¶ Quia igiẗ nos p reuerẽtia litigãtiuꝫ volum⁹ mox in pncipio litis iurare litigãtes. actores qdẽ qꝛ nõ calũniãtes inferãt lites: fugiẽtes vo qꝛ credũt ſatiſfactionẽ ꝯpetẽter ſe facere ꝛ nõ cã ꝯtẽtionis ꝛ hãc cõem poſuimus legẽ[i] ꝯ oẽm pſonã modiꝭ oĩbus h̃ nulli ꝯcedẽtes[k]. ¶ Illđ qꝫ adijcim⁹ vt ſi qs pbationẽ petierit quãqꝫ ſuoꝝ ĩſtrumẽtoꝝ aut lr̃aꝝ iuret pri⁹ qꝛ nõ dilationis cã hoc agit: multi nãqꝫ ſola iniurie cã et maxĩe ſup nobilib⁹ mulieribus ſiue lr̃arũ pbatio obijciaẗ ſiue alia q̃libet cã ad iuſiurãdũ h̃ ꝯcurrũt vt ĩ vno negocio freqẽter[l] iuſiurandũ pbeaẗ. Sancim⁹ igiẗ hanc perimẽtes iniuriã ꝛ nolẽtes crebro in codẽ negocio iuſiurãdũ pberi: vtraqꝫ pars dũ vna qdeꝫ de calũnia ſacramentũ pbuerit: alia vo qꝛ iuſtã putans[m] reluctationẽ eſſe litis: adijciat qꝛ in tota lite ſicubi qſierit[n] pbationes aduerſariũ ſuũ nõ p occaſionẽ dilationis h̃ facit: ſꝫ p veritate neceſſariã ſibi a ſuo aduerſario exhibẽdã putans pbationẽ: ꝛ ſi hoc iurauerit ſacramẽtũ nequaqꝫ[o] penit⁹ (licet crebro reqrẽde ſint pbatiões) ab alterutra parte experti ſacramẽtũ †: ſꝫ dari pbatiões: ꝛ nõ crebro cogi queqꝫ ſacr̃a ſubire generaliter ſemel hmõi ſacro prohibito. ¶ Que igiẗ viſa ſunt nobis ꝛ per hanc ſacram declarata ſunt legẽ: tua celſitudo oib⁹ faciat manifeſta edictis a ſe directis vt oẽs agnoſcãt q̃ nobis ſunt placita.

Ut in priuatis domibus[p] ſacra myſteria non fiant. Titu. xij.

☞ Prohibetur celebrari in domibus ſine licẽtia ſuperioris: oratoria vero cauſa orationis permittitur habere. ꝛ in eis clericos conuocare. h. d. Barto.

Impera. Ju. aug. Jo. p. p. ſcđo.

Et pſcis † ſancitũ eſt legib⁹ nullã penit⁹ eſſe licẽtiã domi[q] q̃ ſacratiſſima ſũt agere: ſꝫ publice ſinere pcedere incredulitatẽ et dei culturam. ſm ſanctionẽ de his ſacratis actibus traditã. Et nos autẽ hãc in pñti ponimus legẽ: quã cũ oĩ cautela tenere volumus. ¶ Oĩbus eñ interdicimus magne huius ciuitatis habitatoribus: magis aũt etiã totius nr̃e ditionis[r] in domib⁹[s] ſuis hr̃e quaſdã quaſi orationũ domos: ꝛ in his ſacra celebrare myſteria: ꝛ hinc fieri q̃dã catholice ꝛ aplĩce traditionis extranea[t]. Sed ſi qdẽ domoꝭ ita ſimplr̃ aliq hr̃e putant oportere in ſacris[v] ſuis oratorijs videlꝫ ſolius gr̃a ꝛ nullo celebrando penitus hoꝝ q̃ ſacri ſunt myſterij[x] h̃ eis pmittimus. Inuidia eñ nulla eſt ſi volũt citra hec habere habitacula q̃dã ꝛ in eis tanqꝫ in ſacris orare: alijs aũt oĩbus abſtinere: niſi tñ ĩ eis voluerint aliq̃s inuitare clericos: hic qdẽ ſctiſſime maioris eccleſie ꝛ ſub ea ſanctiſſimarũ domuũ volũtate ac pbatione ſanctiſſimi archiepi ad h̃ deputatos. in prouincia vero deo amabiliũ epiſcopoꝝ[y] nulla nouitate ſedi ei⁹ beatitudinis ex pñti nr̃a lege faciẽda circa exiſtẽtia ei quolibet mõ in ordinationibus aut gubernationib⁹ hic aut in puincijs iura: ſꝫ oĩbus etiã cõpetẽtibus ei quolibet modo ꝛ tẽpore ratis nũc ꝛ in reliquũ omne tp̃s ſeruãdis. ſancimus tuã hec conſeruare gloriã ꝛ manifeſta oĩbus per literas proprias conſtituere quatenus per omnia valeat lex. ¶ Hec eñ et glorioſiſſimo pfecto felicis huius vrbis ꝛ ſanctiſſimo archiepõ ꝛ vniuerſali patriarche pcipimus vt ex ciuili et ſacerdotali virtute hec ppetue cuſtodiantur. Sciãt eñ ꝛ ipſi domuũ dñi. qꝛ ſi nõ hec cuſtodierint ipſi qdẽ ſub imperiali fiẽt motu[z]: domus autẽ in quib⁹ aliquid tale agitur ꝛ publice fient ꝛ ſub ſacratiſſimũ noſtrum erariũ deducẽtur[a]. Si autẽ et aliq̃s cõtingit[b] tale aliqd in ſuis habere domibus ſciant ꝙ niſi intra tres mẽſes[c] ex quo hec lex inſinuata fuerit hec correxerint ꝛ ad figurã a nobis ordinatã deduxerĩt: ſub predicta pena fient: hec autẽ agi cũ veritate nõ per aliquam calũniam volumus: veracium[d] eñ ſolũmodo ſumus amatores. ¶ Hec ſancimus tuã cuſtodire celſitudinem: ꝛ nihil tale fieri cõcedere. ſcito eñ quia ſi didicerimus tibi tale aliquid denũtiatum deinde nõ prohibuiſti aut tu aut ſucceſſores tui cinguli futuri: ipſe qdeꝫ quinquaginta librarũ auri expones penã: et qui ſucceſſores cinguli fuerint. parens autẽ tibi officium ſuſtinebit ideꝫ dãnum: quia rem nobis ſtudioſam ꝛ ſanctiſſime eccleſie cuſtodiẽtem vnitatem[e] ꝛ phibentẽ que a nobis aperte interdicta ſunt agi latenter paſſum eſt deſpicere cõmiſſum: ꝛ circa ipm cingulũ periclitabitur. inſuper ꝛ ipſam domũ in qua aliquid tale agitur fieri publicam: ꝛ ſub ſacratiſſimũ venire erarium. Scriptũ autem eſt a nobis

---

a Reſiſtit. id eſt reſiſtere põt. ꝛ facit ad hũc. §. j. đ fi. iſtru. §. ſi vo moriant. cũ ſequẽtibus. §. col. vj.

† Cõcor. c. cũ cauſam. extra de pba. ꝛ. xxxv. q. j. c. peruenit. ibi: nos vero.

b Archiuis. hoc expone. vt. ſ. de defen. ciui. §. j. col. ij. Accur.

c De ſuſcepto. hoc expone. vt. ſ. de mãda. pñ. §. coges.

d Mẽſe. hec mẽſa hui⁹ menſe caſus genitiui vel datiui ſi apocha fuerit prolata de mẽſa. Accur.

e Glorioſiſſimoꝝ pfectoꝝ vt in nouellis fiat cõparatio ex publicꝭ ſcrinijs. ſed ꝛ qđ ex publicis monumẽtis platũ fuerit h̃ q̃ꝫ idoneũ eſſe videaẗ. ad cõparationẽ quippe cuꝫ publico teſtimonio ꝯfirmeẗ. vt in nouellis. Al.

f Teſtimoniũ. nõ ꝙ ſit publicũ iſtr̃m iã ei nihil adderet legi codicis: ſed p eo ẽ ac ſi diceret publicum vt fiat cõparatio.

g Collationes. i. cõparationes.

h Cõparantiũ. i. cõparationes lr̃arum facientium. vt. C. de fi. inſtru. l. comparationes.

i Legem. vt. C. de iura. calũ. l. ij.

k Cõcedẽtes. i. nulli cõcedim⁹ cã ꝯtẽtionis litigare. Uel dic nulli remittim⁹ h̃ ſacr̃m. vt. C. de iura. calũ. l. ij. §. ſed qꝛ. Sꝫ ꝯ. ff. de iureiur. l. iuſiurãdũ. §. h̃ iuſiurandũ. Dic ergo h̃ corrigit illã. Uel dic illud ſpãle cuꝫ expſſe correctũ nõ ĩueniam⁹. vt ſ. đ admi. of. §. j. Itẽ ꝯ. j. colla. x. vt clerici iurare nõ cõpel. in fine. Sꝫ illud eſt ſpãle in clericis vt nõ iurẽt de calũ. ſm. l. federici predictam. Accur.

l Freqẽter. vt. ſ. de iuramẽ. calũ. l. j. Accur.

m Putans. pbationẽ itẽ ꝛ alia dicunẗ in ſacramento calũnie: qđ dic vt dicemus. j. vt lit. iurent. in prin. cõſtitutionis.

† Cõcor. c. pñtiũ cum gl. ſup ꝟ. iuramẽtũ. extra de teſti. vbi ꝺclarat hũc textuꝫ.

n Queſierit. hic duos regit diuerſos accuſatiuos. Accur.

o Nequaqꝫ. In eo ꝙ dicit nõ iurandũ poſtea ex quo ſemel ẽ iuratũ. eſt ꝯ. ff. q ſatiſda. cog. l. de die. §. fi. ꝛ. ff. de eden. ſi qs ex argẽtarijs. §. exigitur. et C. de iura. calũ. l. j. ꝛ. ff. de iureiur. iuſiurandũ. §. q iuſiurãdũ. ĩ pn. ſꝫ pdicta hñt locum iure veteri qñ ſepi⁹ iurabaẗ. vt. ſ. eo. §. Itẽ ꝯ. j. de teſti. §. ſi vero deducẽs. ꝛ. j. de fi. inſtru. l. cõparationes. et. ſ. e. §. illđ etiã. ĩ fi. Põt dici ꝙ a pn. iuratũ nõ erat ĩ predictis ꝯrijs legib⁹: h̃ aũt iuratũ erat vt ptꝫ hic ex ipſa lr̃a. Uel dic ꝙ iurauit ſe non petiturũ pbationes ſupfluas ab aduerſario. at h̃ nõ iurat ſe nõ pbaturũ qđ vult ẽt falſo p hanc aut. lꝫ p. l. codicis h̃ iuret in eo ꝙ iurat nõ calũniãdi aio litẽ mouere. Immo ẽt qđ pl⁹ ẽ nec p illã iurat ſe nõ calũniari niſi q̃ ad pncipiũ cauſe: vñ põt et poſtea calũniari. vt. ff. de dã. infec. q bona fide. §. ſi qs ſtipulatus. vñ iurare dꝫ. vt ĩ dictis. ll. ꝯ. dr̃. Uel verius illa ſunt ſpãlia. hoc autẽ gñale. non aũt placet vt hec corrigaẗ. Itẽ no. hoc gñale ꝙ ſufficit ſemel iurare. ſic. C. de iura. deli. l. fi. §. ſed quia quidã. arg. cõtra. ff. de leg. iij. fideicõmiſſa. §. ſi quis decem.

† De materia hui⁹ autẽ. vide per Inno. in. c. ad hec. extra de elec. Bal. ĩ margã. in ꝟ. capella. ꝟ. fit vbi tractaẗ an licitũ ſit in domo pͣuata habere capellaꝫ.

p Ut in priuatis domibus ꝛc. vt. C. de epiſco. et cle. l. cõuenticulã. ꝛ. C. de here. ꝛ ma. l. iij.

q Et priſcis. Domi. ſcꝫ puate.

r Ditionis. i. iuriſditionis.

s Domibus. ſ. puatis.

t Extranea. vt. C. de ſumma trini. l. iij.

v In ſacris. id eſt pdijs ſuis q̃ quãtum ad deum quaſi ſacrata ſunt.

x Myſterij. vt cantare miſſam vel celebrare ſacrificium.

y Amabiliũ epiſcoporum. ſ. voluntate.

z Fiẽt motu. i. arbitrio ipſi⁹ impatoris punienẗ.

a Deducentur. facit. C. de epi. ꝛ cleri. l. ꝯuenticulã. C. de eunu. l. j. C. de here. et maniche. l. iij. et. C. de fal. mone. l. j. §. cuius. ꝛ. C. de paga. l. fi.

b Cõtingit. tẽpore huius conſtitutionis.

c Tres menſes. j. vt facte noue ꝯſtitu. §. vt autem. coll̃. v. cõtra. Solu. hoc ſpeciale.

d Ueracium. ſcꝫ amatores. alr̃s veritatis. ſic. C. đ lege fu. cani. tol. l. j.

e Unitatẽ. ſic. C. đ ſum. trini. l. iij. Accur.

a ¶ Ut defūcti zc. Hec p̄ma pars expedit̃.j.eodē. vsq3 ad.§.illud.
b ¶ Et vt consiliarij. hoc expeditur.j.eodē.§.illō. vsq3 in fi.
c ¶ Qui varietatem. Opere vocātē.i. necessitate imminente.
d ¶ Et seruos alios.ergo sui p̄nt esse milites:s3 §. C.qui mi.nō pos.sup.seruis.s3 dico q̄ hec dictio alios nō iplicat hic sicut i diuina scriptura crucifixus est Jesus z alij duo nequā.sic.s.de māda.p̄n. §.oportet. col.iij. z.ff.de pcu.nō solū.§.querit̃.
e ¶ Potestate.i. authoritate sua.
f ¶ Dispositum est.a nobis per sententiam.
g ¶ Sancimus igit̃.nunc repetit q̄nē vt addat.
h ¶ Domui omnino. repete non.
i ¶ Modis oībus.i.ipso iure. sic.ff. depositi.l.j.§. si pecuniā.in fi.§.et facit ad h.ff.de pub.z vec.l.cōmissa.z.C.de his qui po.no.ti.pre.affi.in.l.j.z.C. vnde vi.l. si quis in tantam. z.C.loca.l.fi.z.s.vt non fiant pig.§.j.
k ¶ Hāc.s.actionē.z facit ff.si qs ali.te.p.l.j.j.rñ.
l ¶ Moriēte.i.mortuo.
m ¶ Q.p quia.Accur.
n ¶ Lex est.vt.C.de sepulchro vio.l.fi.
o ¶ Infert lex. vt.s.pri. Sed 3.ff.de sepul.vio.l. iij.§. nō perpetuo.s3 ibi amici portabat z fm voluntatē defūcti.h aūt 3vo lūtatē. Jtē h pōt teneri i iuriar heredib⁹.vt.ff.de iniur.l.j.§.z si forte.Acc.
p ¶ Oportet. sic.C. de here.l.iiij.
q ¶ Dedit deus . sic.j. de fi.instru.§.j.in fi.
r ¶ Ante nos. scil3 dixit forte.Accur.
s ¶ Sequit̃.i.persequit̃.
t ¶ Hic.id est in regia ciuitate.Accur.
v ¶ Cōstitutio.nec illam 3stōnē nec sequētē nr̄am habem⁹.h.sed hui⁹ cōsti. s3 zenonis habem⁹ memoriā.j.de iudi.j.rñ.

† Facit ad hoc.§.c.et parte iūcta gl.sup ver. appellatione.extra.d sepul.

x ¶ Cōsiliarios iudicū.i. assessores.vt.j.de iud.circa prin.ibi:nr̄is enim zc. col.ix.quoꝝ cōsilio administratores iudicāt.vt.ff. q8 qsq3 iuris.z.C.d asse. z do.l.j.Accur.
y ¶ Per se.i.sine administratore corā quo fuit incepta cā z dic q̄ ordinarius seruauit sibi s̄niam: quia si nollet seruare sibi s̄niam hoc posset iure.
3 ¶ Administratores.i. ordinarios iudices:vt ptz ex 3iūctione quā facit.

z sctissimo p̄triarche felicis huius vrbis:vt z ipse hui⁹ ponat rei ꝓuidentiā:volumus eū sacerdotaliter et iudicialiter hec s̄uata durare in reliquū tp̄s z imutilata.

¶ Ut defuncti[a] seu funera eorū nō iniuriēt̃ a creditorib⁹. z vt cōsiliarij[b] nō suscipiāt cognitiones absq3 iudicibus. Titu.xiij.

Mortuis z moribundis:funeribus eorum necnon coꝝ domui z rebus ac familie:creditores iniuriā inferre prohibētur absq3 iudiciali decreto.h.d.Bar.

Impera. Justi. Augu. Jo. p̄po. orientis secundo.

Qui varietatē causarum conjiciunt: nō facile ad culpam veniūt si veritatē examinant:q̄sdā nāq3 verisimile est multitudine legū q̄ per singula nobis adijciunt̃ culpare:non considerantes q2 semp opere vocāte[c] 3sonas causis ponere leges cōpellumur:cum semp inopinabile emergat et ab his q̄ iā3 posita sunt mederi nō valeat: quale qdē nup est agnitū deberi sibi quidā dicēs ab aliquo dū hominē i morte cognouisset esse cōstitutū:milites 3gregātes z seruos alios[d] plurimos igressus est sup morientē:verū ille anxiatus clamare cepit donec eū3 violētia cōpressum reliquisset spūs.at ille etiā signacula imposuit reb⁹ sua potestate[e] p̄nte nullo in cingulo 3stituto:aut q̄libet oino legali z ciuili officio obseruante:neq3 ita recessit sed etiā defunctū iniuriari nō cū piguit.p̄mū qdē insistēs nō fieri exeqas:deinde cū vix cessisset de domo deponi mortuū instabat publice portari lectū non sinens:neq3 deducendū dicēs nisi debitū preceperit donec spōsorem accepit:et ita iam defunctū tradi terre p̄misit.negociū si qdē quo hec cōmissa sunt cōpetēter dispositū est[f] /oportere aūt iudicamus etiā gn̄ali lege hec emēdare non sinētes hec rursus cōmitti semp sine legislatiōe manētia. ¶ Sancimus † igit̃[g] si quis illo supstite ad huc quē putat debere sibi ascendat domū eius z molestus sit supstiti hoi:aut q ei⁹ sunt vxori forte vel filijs aut domui oino[h]:aut etiā signacula ꝑ ꝓpriā p̄tātē iponere p̄sumat nō prius decreto et officio legali seruato post ei⁹ qui d̄r debere mortē actione qdē modis oīb⁹[i] cadat siue iustā habeat hāc[k]:siue nō.q̄ntū vo deberi sibi dicit tm̄ aliud supexigat:z dcē iniuriati heredibus.Cōfiscationē3 q̄3 in tertiā partē3 substātie sustineat(sicut et Marc⁹ philosoph⁹ imperator cōscripsit legibus) et infamia feriatur:qui eū hoīs naturā non erubuit:dignus z pecunijs z gl̄ia:z alijs oīb⁹ cōdēnari. ¶ Si vo etiā moriente[l] q̄dā circa funus peccet aliqd moriētis q̄[m] exeqas ꝓhibeat:scripta qdē iam lex est[n] et a nr̄o p̄re sup hoc:tamē simul etiam ex nr̄is maior sequat̃ delicti pena z hisdē3 subiaceat q̄ p̄sens infert[o] lex eis q in viuentē tale aliqd q̄le diximus cōmittūt: huius rei ꝓuidentiā h̄nte p̄cipue qdē gl̄iosissimo p̄fecto huius felicissime ciuitatis cui taliū emēdationū cura est.nihilominus autē z gl̄iosissimoꝝ sacroꝝ nr̄oꝝ p̄toriorū p̄fecto z gl̄iosissimo magr̄o sacrorū officiorū z semp his obedietibus officijs. Oportet[p] enim cōibus existētibus 3 naturā iniurijs cōem esse iudicibus sup his ꝓhibitionē atq3 vindictā.his nō solū in sola hac felicissima ciuitate valētib⁹:s3 etiā oibus gētibus quarū nobis p̄ncipatū aliū qdē3 ab initio dedit[q] deus:aliū vo adiecit z adhuc etiā dabit (sicut ait qdā ante nos[r]) ꝓuinciarū quidā iudicib⁹ siue militarib⁹:siue ciuilib⁹ hui⁹ rei ꝓuidētiā habētib⁹. Seqtur[s] eū hic qdē iudices eorūq3 officia.xxx.librarū auri pena si qd hoꝝ neglexerint:ꝓuinciales aūt quinq3 si neq3 ipsi ad hoc institerint denūtiatiōe qualibet aut hic[t] aut ꝑ ꝓuincias facta.

Judex ordinarius occupationibus publicis impeditus:causam consiliarijs pōt delegare:sententia sibi seruata:dummodo tamē causam audiat z sententiā3 proferat z appellationē interpositā suscipiat:iudex autē appellationis z delegatus delegare non potest.h.d.Bar.

¶ Jllud etiā recte h̄re se p̄speximus non p̄mittere sicut Zenonis pie memorie dicit constitutio[v] et nostra quoq3 cōsiliarios[x] iudicū ipsos causas ꝑ se[y] audire q̄ apud administratores[3] aut datos a nobis iudices agitantur[a]. Multo nāq3 melius atq3 p̄fectius coram ipsis administratoribus[b] presentibus[c] illis quoꝝ cause mouētur terrore imminēte exhibitis testibus[d] z oīno causa propriā habente potestatem[e] q̄3[f] si apud pedaneos iudices[g] talia decernant̃ in nullo 3siliariorū officio distante ab illis[h]. Sed quoniā a nobis constituti[i] semper administratores occupationibus rerum nostrarūq3 iussionū cōprehensi ad hanc necessitatē deponūtur[k]:oportet cōsonam congruāq3 legē rebus imponere. ¶ Sancimus † igitur cōtestationes quidem litium oībus modis apud ipos fieri administratores siue maiores[l] siue minores[m] sint:sed etiam in medijs litibus introduci rursus apud eos semel moti negocij[n] res quatenus eā q̄ examināntur agnoscant.cum vo nouissima[o] sententia proferenda est nullo modo presumere cōsiliarios absq3 administratoribus audire:sed cū competēti honestate quam dudum disposuimus.

z.s.d erbi.z itro.§.si vo.
a ¶ Agitant̃.i.agitari cepte sūt vel agitari debēt.
b ¶ Administratoribus. sc3 agitātur cause.
c ¶ Presentibus. sic.C. si per vim vel alio modo. l.fi.sic.ff.de re iudica.l.de vnoquoq3.
d ¶ Testib⁹.vt possit terreri z cogi testimoniū ferre:vt.C. de test.l. si quando.Uel al'r vt possint torqueri:vt.j.de testi.§.hec oia i pecuniarijs.col.vij. z.C.de test.l.nullus.z de epis.z cle.l.p̄briis.qō fieri nō pōt a 3siliario:vt.j.d testi.§.si vo ignoti. sed i eo qō dictū est corā eodē admīstratore ꝓduci testes.contra est.j.de testi. §.z q̄m.sed illud speciale q̄n absentes sunt.
e ¶ Potestatē.al's honestatem:z al's potestatē.
f ¶ Quam si.hoc respicit superius verbum perfectius.Accur.
g ¶ Judices . id est delegatos.
h ¶ Ab illis.s. pedaneis iudicibus.q.d.sic̄s sunt cōsiliarij pedaneis iudicibus:vn̄ si ita obtinet i pedaneis:ergo ita z i cōsiliarijs loco supto a pari:vel a cōiter accidentibus:vt.ff. de publi.l.eu3 qui.j.rñ.s3 fallit in eo q̄ pedane⁹ interdū est ordinari⁹ vt defensor ciuitatis:vt.C.de peda.iu.l.fi. z.s.de defen.ciui.§.z iudicare.et iste pōt cognoscere de tota cā suo iure sine cōmissione alicui⁹.
i ¶ Sed q̄m a nobis 3stituti.al's a nobis statuti.
k ¶ Deponunt̃.i.deducūtur siue deueniūt vt non possint per se audire.al's ergo nō pōt fieri delegatio vel cōmissio reseruata sententia sibi:vt.C.de peda.iudici.l.placet.z.j. de iudi.§.j.
l ¶ Siue maiores.vt presides vel proconsules.
m ¶ Minores.vt defensores ciuitatis qui z pedanei dicūt̃ vt mō diximus.
n ¶ Moti negocij . al's motum negocium.
o ¶ Nouissima.scil3 diffinitiua.

† Cōcor. c. super q̄stionū.eū3 glo. sup §.i p̄n. extra de of. dele.z vide illā gl. que bona ē:ponēs differētias inter leges z cano.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010